23

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul X Seria II-a Nr. 1620 | 4 PAGINI — 20 BANI | Duminică 11 Iulie 1954

ORGANIZAȚIILE UTM AU DATORIA:

- să strîngă permanent legăturile cu masa tineretului neorganizat;
- să mărească neîncetat influența lor asupra tineretului;
- să se întărească prin primirea de noi membri din rîndurile celor mai buni și înaintați tineri.

Datoria de cinste a activistului utemist

ACTIVISTUL UTEMIST este în primul rînd un educator politic al tineretului. El muncește cu tinerii și îi educă. Munca educativă este o problemă migăloasă și complicată; ea este cu atît mai grea cu cît tineretul vrea să vadă în activiștii utemiști, oameni al căror fel de viață să le fie exemplu bun de urmat.

După cum deputatul, alesul poporului, servește interesele poporului, tot așa și activistul utemist, servește interesele tineretului. In orice post de răspundere ar munci, activistul utemist are obligația de a-i educa pe tineri, de a-i ajuta să înțeleagă politica partidului nostru. Activistul utemist trebuie să aibe un înalt nivel ideologic, el trebuie să fie principial, exigent, cinstit. El nu trebuie să fie îngîmfat, sau să dea îndărăt în fața greutăților. Activistul utemist este chemat să fie în primele rînduri ale oricărei acțiuni.

Activistul utemist care știe să îmbine munca sa practică cu studiul sistematic al teoriei marxist-leniniste reușește să se apropie de tineret, să-l înflăcăreze în muncă și să obțină rezultatele dorite. Tov. Florea Ion prim secretar al comitetului raional U.T.M. Roșiori de Vede nu pierde timpul cu ședințe lungi, cu culegerea a fel de fel de informări și scrierea de hotărîri kilometrice cînd trebuie desfășurată vreo acțiune importantă, ci merge în organizațiile de bază U.T.M., le îndrumă, le controlează, le ajută. Invățînd de la el și alți activiști utemiști au înțeles că a sluji tineretul înseamnă în primul rînd a-l educa prin exemplul personal, a-i da un ajutor concret și eficace.

Nu de mult la conferința organizației raionale din Slobozia, utemiștii l-au criticat pe tov. Bucura pentru faptul că el lucrează fără suflet, netinînd seamă de cerințele tineretului, uitînd că este ales de utemiști. Și iata că în loc de a recunoaște cinstit această critică justă și de a lupta pentru lichidarea lipsurilor, tov. Bucura a început să se eschiveze și să-și acopere greșelile, uitînd că tineretul nu iartă îngîmfarea și atitudinea nepăsătoare față de observațiile critice venite de jos.

Ce fel de exemplu personal a dat utemiștilor și tinerilor tov. Vlad Nicolaie de la comitetul regional U.T.M. Suceava care n-a avut curajul să adopte un cît de timid spirit autocritic în conferința regională?

Ce puteau învăța activiștii utemiști de la fostul secretar al comitetului regional U.T.M.-Cluj, Szabo Carol, care parcurgea cîte douăzeci de organizații U.T.M. într-o zi fără să ajute mai temeinic vreuna din ele?

Dacă activistul nu va fi un exemplu bun în muncă, în învățătură, în comportare, el nu va fi capabil să conducă cu succes tineretul. Poate oare un activist utemist să vorbească convingător tinerilor despre principiile moralei comuniste, dacă atitudinea lui personală contravine acestor principii? Desigur că nu.

Forța exemplului personal este uriașă. Activistul utemist este chemat să fie în fruntea tineretului prin energia sa nesecată, prin spiritul său de inițiativă, prin dragostea sa puternică față de muncă. Indiferența, delăsarea, lipsa de răspundere nu sînt admisibile în munca activiștilor. Mai sînt totuși unii activiști utemiști care nesocotesc acest adevăr atît de profund.

Una din principalele îndatoriri ale activistului utemist este aceea de a fi un propagandist activ a celor mai înaintate idei, de a strînge și mai mult tineretul în jurul partidului. Tov Ratcovici Aurel instructor al comitetului raional U.T.M. Răcari, de exemplu, a primit sarcina să țină conferințe în fața tineretului. Primind această sarcină de mare răspundere, instructorul s-a apucat să studieze din operele clasicilor marxism-leninismului și din alte lucrări. Sarcina primită a fost îndeplinită cu succes. In deplasările sale pe teren tov. Ratcovici educă cu perseverență pe utemiști și îi ajută să-și însușească teoria marxist-leninistă El reușește în această muncă în primul rînd fiindcă el însuși dă un bun exemplu.

Tineretul nostru are astăzi create toate condițiile pentru a-și ridica nivelul cultural și politic. El năzuiește spre cunoștințe mereu mai înalte și caută să-și ridice calificarea profesională. De aceea tineretul trebuie să primească ajutorul tovarășilor lui mai experimentați, al activiștilor. Tinerii stimează și iubesc pe acei activiști care se îngrijesc cu interes profund ca ei să învețe, să se dezvolte, să crească. Nimic nu este de importanță secundară atunci cînd e vorba de educarea ideologică, de dezvoltarea spirituală a tineretului. A sluji cu adevărat tineretul înseamnă a lupta cu hotărîre și curaj pentru satisfacerea nevoilor și cerințelor lui legitime împotriva formaliștilor și a birocraților de tot felul.

Multe lucruri se cer activiștilor utemiști de la sate. Organizațiile utemiste de la sate au datoria ca sub conducerea organizațiilor de partid să contribuie din plin la lupta pentru transformarea socialistă a agriculturii, pentru ridicarea producției agricole. Pentru aceasta, activiștii utemiști de la sate trebuie să studieze agrotehnica și economia producției agricole.

A fi activist utemist este o mare cinste. Pentru a justifica această încredere activistul utemist este chemat să fie întotdeauna și în toate privințele un bun exemplu pentru tineret. El are datoria să învețe necontenit, să-și însușească tot ce este nou, util și înaintat. Activiștii utemiști trebuie să învețe de la activiștii de partid cum să-și însușească arta de a munci cu oamenii, de a se apropia cu pricepere de tineri, de a-i organiza și educa.

Să strîngem recolta la timp și în bune condiții

★ ★ ★

Secerișul

Echipei de cîmp — condusă de utemista Constanța Urziceanu de la gospodăria agricolă colectivă din comuna Maglavit i s-a repartizat o porțiune mare de loc din suprafața gospodăriei.

Pe această porțiune muncesc numai fete. Ele sînt harnice, și întotdeauna vesele. Și de ce n-ar fi cînd în fața lor secerătorile-legători conduse cu măestrie de mecanizatorii de la S.M.T.-Poiana Mare — înghit cu nesaț pale mari din lanurile aurii de grîu, iar lor, nu le mai rămîne decît strînsul snopilor.

Iată de ce munca la colectivă e mai ușoară, iar recoltele sînt mai mănoase. Mașinile perfecționate și știința ajută să se smulgă pămîntului roade bogate.

Tinerele colectiviste cîntă, dau glas bucuriei muncii în gospodăria colectivă. Și munca continuă mereu în același ritm. Unul după altul snopii de pe cele 50 hectare cu grîu se împuținează; se termină strînsul.

★

Cu cîteva zile în urmă colectiviștii de la Maglavit au muncit cu multă însuflețire la treeratul orzului și rapiței.

Dorința fiecărui colectivist era ca chitanța nr. 1 la predarea cotelor de orz și rapiță către stat să li se înmineze lor de la baza de recepție.

3 Iulie. Convoaie de căruțe încep să iasă pe poarta gospodăriei transportînd la baza de recepție Moțătei cotele de orz și rapiță. Astfel colectiviștii din Maglavit în anul acesta și-au predat primii din raion cotele de orz și rapiță, obținînd chitanța nr. 1 pe raion.

★

Baba Aurel, Uță Ilie, Grigore Crînguș, și Smocu Marin tractoriști la S.M.T. Poiana Mare au adus colectiviștilor din Maglavit bucurii mari. In 4 zile ei au recoltat peste 60 hectare cu grîu și imediat după seceriș au și dezmiriștit 30 hectare miriște.

Colaborarea dintre brigăzile de cîmp ale gospodăriei și brigada de tractoriști de la S.M.T., munca însuflețită și plină de entuziasm a tinerilor tractoriști și colectiviști, iată un factor important al realizărilor tot mai mari, obținute de colectiviștii de la Maglavit.

SÎRBU OPREA
Corespondentul „Scînteii" tineretului pentru regiunea Craiova

Prin raionul Brănești

BRĂNEȘTI (de la corespondenta noastră **Silvia Brădescu**). — Zilele acestea în raionul Brănești din regiunea București, secerișul și treieratul păioaselor a luat un mai mare avînt. Printre gospodăriile agricole colective din acest raion care au obținut pînă în prezent cele mai mari realizări la seceriș și treierat se numără gospodaria colectivă „Drumul lui Lenin" din Livedea care a treierat cu combina 40 de tone grîu și orz, gospodăria colectivă din comuna Afumați care a secerat 100 de hectare de păioase.

In comuna Afumați muncesc cu multă însuflețire la strîngerea recoltei și țăranii muncitori cu gospodării individuale. Țăranii muncitori Niculaie Tudor și Gheorghe Mihale s-au evidențiat pe comună. Realizări importante au mai obținut în muncile de vară și colectiviștii din Movilița secerînd pînă în prezent peste 100 hectare de grîu.

Pentru grăbirea secerișului și treierișului, tinerii mecanizatori dau un serios sprijin. La aria tineretului din comuna Pîrlița, tractoristul Bodîrlan Gheorghe realizează zilnic la treieriș cîte o normă și jumătate.

Și pionierii din comunele raionului Brănești muncesc pentru strîngerea recoltei sub lozinca: „spic cu spic, patriei snop" pionierii din comuna Fundulea au lansat de curînd o chemare către toți pionierii din raionul Brănești la strînsul spicelor, angajîndu-se ca în cinstea zilei de 23 August să strîngă cantitatea de 2.800 kg. de boabe.

Pentru ca munca tinerilor să cunoască un avînt și mai mare în muncile de seceriș și treieriș comitetul raional U.T.M.-Brănești a luat o seamă de măsuri.

Comitetul raional U.T.M. și-a propus mobilizarea tuturor tinerilor țărani muncitori, a elevilor și școlarilor pentru desfășurarea rapidă a muncilor agricole de vară, în raionul Brănești.

Baza de recepție

PLOEȘTI (de la corespondentul nostru).

Depozitarea cerealelor în condițiuni bune cere ca magaziile să fie ferite de umezeală, să nu aibă defecțiuni, sau roșături etc. In anul acesta, învățînd din lipsurile anilor trecuți colectivul de conducere al bazei de recepție din comuna Inotești, regiunea Ploești a dat o mai mare atenție asigurării unei bune primiri și depozitări a cerealelor.

In mod deosebit tovarășul Crăciun Ion, șeful bazei de recepție, împreună cu întregul său colectiv, s-au preocupat din vreme să pregătească baza de recepție. Aparatele și cîntarele au fost controlate, revizuite și puse la punct. Tovarășii Arion Nicolae, Piciorus Ion, Popescu Stelian și Mocanu Gheorghe, îndeplinind diferite funcții ca: magazineri, contabili, laboranți au executat bine reparațiile și dezinfectarea compartimentelor bazei de recepție. Munca depusă de întregul colectiv al bazei de recepție de la Inotești avînd și ajutorul Centrului regional de recepționare a produselor agricole Ploești, a făcut posibil ca baza de recepție Inotești să fie gata de a primi cereale încă de la 17 Iunie a. c., adică cu 3 zile mai devreme de data planificată.

Tînăra campioană

Roma. Aci s-au desfășurat campionatele mondiale de gimnastică. Ziarele și posturile de radio fac cunoscut pretutindeni cele mai bune rezultate înregistrate în cadrul acestei interesante întreceri sportive. Una dintre aceste vești a bucurat în mod deosebit tineretul din țara noastră: echipa feminină a Republicii Populare Romîne a ocupat locul 4 în clasamentul pe națiuni. Mai departe, știrea vorbea despre tînăra noastră sportivă Elena Leuștean care s-a clasat pe locul 5 în clasamentul individual la 1,50 puncte de învingătoare — campioana mondială Galina Rudko (U. R. S. S.). Performanța Elenei Leuștean a umplut de mîndrie inima fiecărui tînăr. Elena Leuștean e tînără la fel ca noi, abia a depășit granița celor 20 de ani!

Pe treptele măestriei sportive Elena Leuștean a urcat cu îndrăzneală, mereu înainte. La început cum e și firesc n-a fost prea ușor: către care sport să-și îndrepte preferințele? Primii pași pe care îi făcuse în activitatea sportivă arătaseră că micuța elevă a Școlii medii tehnice de cultură fizică din Orașul Stalin, are mari calități. La gimnastică dovedise o nebănuită agilitate, detentă și o foarte mare viteză în execuție.

Din clipa aceea, Elena Leuștean s-a pus cu sîrguință pe muncă „Butoaiele de sudoare" despre care a scris renumitul antrenor și pedagog sovietic Nicolai Ozolin, au fost din belșug cheltuite de tînăra sportivă. Sute de ore de antrenament în sală și pe stadion. Apoi alte nesfîrșite ore la sfat cu antrenorul. Acesta a învățat-o că performanțele nu cad din cer, că talentul fără muncă nu este îndestulător pentru a urca pe culmile măestriei sportive. Numai prin muncă, muncă multă și stăruitoare, se pot obține rezultate mari, îi spunea descori. Atunci cînd munca este bună, nici rezultatele nu pot fi altfel. De acest lucru s-a convins curînd Elena Leuștean...

Primele concursuri i-au adus și primele succese. La întrecerile diferitelor probe, note din ce în ce mai mari îi răsplătesc exercițiile tot mai grele. Rezultatele remarcabile obținute o aduc în scurtă vreme în lotul reprezentativ de gimnastică. Este desemnată să reprezinte culorile țării în întîlnirea cu echipa R.P. Polonă de la Szczecin. Prima întrecere internațională la care participă îi aduce și primele mari emoții. Dar atunci cînd pășește pe parchetul sălii de gimnastică din îndepărtatul port polonez, Elena Leuștean își regăsește calmul. Acum nu o mai impresionează faptul că alături de ea concurează gimnaste de valoare în frunte cu fosta campioană mondială Helena Rakoczy. Știe doar atît: că trebuie să lupte pînă la ultima picătură de energie, să dăruiască patriei performanțe valoroase. In întîlnirea de la Szczecin ea a fost „mezina" echipei, dar nu cea din urmă...

Zilele însorite ale Festivalului nu-i aduc Elenei Leuștean numai prilejul de a participa la întrecerile prietenești, dar și minunata ocazie de a-i vedea pentru prima oară la lucru pe străluciții gimnaști sovietici. Pînă atunci citise mult despre măestria gimnaștilor sovietici. Dar ceea ce a văzut cu ochii a întrecut toate așteptările. Niciodată nu va uita Elena Leuștean prima sa întîlnire cu cei mai buni gimnaști din lume. Atunci, la Festival, eleva din ultimul an al școlii medii tehnice de cultură fizică din Orașul Stalin, utemista Elena Leuștean, a reușit un rezultat valoros: s-a clasat pe locul al treilea la exercițiile de sol.

Toamna anului trecut a însemnat mult pentru Elena Leuștean. Visul ei de a deveni cîndva campioană a țării devine realitate. La campionatele republicane, care au loc în sala Floreasca, pe podiumul învingătorilor se urcă o tînără sportivă, cu emoția întipărită pe chipul întotdeauna zîmbitor. Tînăra sportivă era Elena Leuștean, noua campioană absolută de gimnastică a Republicii Populare Romîne!

Tot în toamnă, a fost primită la Institutul de Cultură Fizică. Elena a devenit studentă. Incă din primele luni se arătă o studentă sîrguincioasă, fruntașă la învățătură.

Impletind învățătura cu activitatea sportivă Elena Leuștean obține noi succese. Participînd la un concurs organizat la Budapesta, în cinstea celei de-a X-a aniversări a eliberării Ungariei, se clasează pe locul 8, înaintea fostei campioane mondiale Helena Rakoczy. Peste cîteva săptămîni, la București, se întîlnesc echipele R. P. Bulgaria și R. P. Romîne. Elena Leuștean își măsoară forțele cu campioana bulgară Tvetana Stanceva. Lupta a fost plină de dîrzenie pînă la ultimul exercițiu. Victoria revine tinerei noastre reprezentante. Recent, în întîlnirea cu echipa R. P. Polone ea ocupă primul loc la probele: sol și bîrnă.

Și iată că a sosit clipa mult așteptată. La Roma, pe stadionul Marnidin Foro Italico se desfășoară campionatele mondiale de gimnastică. Rînd pe rînd, concurenții se perindă la aparate. Elena Leuștean culege ropote de aplauze pentru execuția plină de grație a exercițiilor. Iar cînd vocea crainicului a vestit rezultatele finale ale competiției, spectatorii au aflat că această tînără sportivă a reușit să se claseze pe locul 5. Și locul 5 în întrecerea cu cele mai bune gimnaste ale lumii înseamnă o strălucită afirmație!

Elena Leuștean a visat să ajungă o sportivă de frunte și visul ei a devenit realitate.

M. ADRIAN

Locuințe pentru muncitori

CÎMPULUNG MUSCEL. — In bazinul carbonifer Schitu Golești a început în anul 1953 construirea unui nou lot de locuințe muncitorești. La Schitu Golești și Berevoești se vor construi 350 de apartamente pentru muncitorii căsătoriți, cămine pentru cei necăsătoriți, magazine alimentare, o școală elementară și un complex sportiv.

In cinstea zilei de 23 August vor fi terminate 70 de apartamente.

(Agerpres)

Însemnări

Meci de fotbal la Surduc

Am urmărit zilele trecute un meci de fotbal puțin obișnuit. Era către seară și aerul umed de ploaia care începuse imediat după amiază aducea o răcoare bine meritată după căldura din timpul zilei. In depărtare străjuiau zările dealului bogat acoperit de păduri și pășuni, iar mai aproape se zăreau pășunînd turme de bivoli. Pe terenul de joc douăzeci și doi de tineri îmbrăcați ca orice fotbaliști, cu bocanci reglementari și tricouri așișderea își disputau cu aprindere — uneori chiar dur, mingea. Dar nu despre meciul dintre echipa semetiștilor din Surduc și o echipă din Jibou — vreau să vorbesc ci despre spectatorii înșirați pe marginile terenului.

Fără exagerare se poate spune că la acest meci a participat toată populația satului. N-au lipsit copiii care strîngeau mingiile trimise imprecis de vre-o „vedetă", n-au lipsit nici femeile, nepricepute în ale jocului dar gata să se mire pentru fiecare fază mai mult sau mai puțin spectaculoasa, și n-au lipsit nici bărbații competenți care știau să facă deosebire dintre un „henț" și un „fault" impunîndu-și cîte odată părerile lor — desigur mai autorizate — deciziilor arbitrului ocazional. Fără îndoială, în această mulțime venită să asiste la meci părerile despre sport în general și despre fotbal în special nu erau unitare. Așa de pildă, unul dintre proprietarii unei mici parcele de pămînt însămînțate în primăvară cu porumb, fasole și altele, era profund nemulțumit de desfășurarea jocului.

— Inteleg, odată, de două ori, hai, chiar de trei ori să trimită mingea peste cucuruz, dar nu toată vremea, că mi-l strică — se plîngea el ori de cîte ori arbitrul dicta „haut" de pe „partea dreaptă a terenului".

Asemenea necazuri nu pot să țină însă mult nici chiar la păgubașul cu pricina. Dovadă că și el ca toți ceilalți a stat tot timpul locului — chiar atunci cînd a început să plouă vîrtos — s-a entuziasmat cînd semetiștii au marcat trei goluri, a țipat cînd tot ei și-au marcat două goluri în propria poartă și a aplaudat la sfîrșit bucuros victoria gazdelor.

Spuneam la început că am asistat la un meci de fotbal puțin obișnuit. Fără îndoială, lucrurile pot fi judecate ca atare numai sub raportul comparativ. Dacă ne gîndim la situația din țările capitaliste unde tinerii țărani n-au posibilitatea de a practica sportul, faptul ne apare neobișnuit. Dacă ne gîndim însă la dezvoltarea mișcării sportive din țara noastră meciul din comuna Surduc este cît se poate de obișnuit.

I. DELEANU

Gînduri la o festivitate

Zilele trecute am asistat la festivitatea închiderii anului școlar la liceul de fete Nr. 2 din Cluj. Și poate că dintre toate vorbele frumoase care s-au rostit cu acest prilej, cel mai impresionant cuvînt a fost acela al rămasului bun dintre profesoare și eleve. Rînd pe rînd, elevele merituoase ale clasei a X-a, cele care la toamnă se vor înscrie la facultate, primeau din partea dirigintei odată cu diploma și sărutarea caldă, sinceră. N-am să exagerez dacă am să spun că în acele momente am zărit lacrimi atît în ochii profesoarei cît și în acei ai elevelor. Se poate afirma că în aceste clipe se hotărește cariera viitorilor profesori sau învățători.

Aceste gînduri mă încercau în timp ce participam la festivitatea repartizării în producție a absolvenților Institutului pedagogic din Cluj. Se aflau în sală cîțiva zeci de viitori învățători, dintre cei care la 1 septembrie vor începe cu copii de-o șchioapă un nou an școlar. Vorbea decanul Institutului, Tudoran Ileana, făcînd bilanțul unui an universitar de muncă și parcă nu într-o sală a universității Victor Babeș din Cluj ne aflam, ci într-o sală modestă a unei școli elementare de 7 ani. Și parcă primul bilanț al anului școlar de muncă îl făcea unul dintre cei care acum ascultă cuvintele calde ale decanului. De fapt, gîndiți-vă că la 1 septembrie 1954 pe întinsul a 145 sate ardelene, la aceeași oră 145 de învățători și învățătoare vor deschide ușile claselor și se vor adresa copiilor cu urarea: „Bună dimineața! Azi începem împreună un nou an școlar". Primul lor an de ucenicie ca învățători...

Să nu scape nici un proaspăt absolvent întreaga semnificație a acestei urări.

D. CUJEANU

Pe drumul îndeplinirii angajamentelor

Studiind posibilitățile de a realiza noi economii în vederea reducerii prețului de cost al produselor, comitetul organizației de bază U.T.M. din întreprinderea noastră — „Tricotajul Roșu" din Capitală — a propus tinerilor aplicarea acțiunii patriotice: **de a realiza economii echivalente cu prețul de cost al unor produse finite.**

Sprijinit de organizația de partid și direcțiune, comitetul organizației de bază U.T.M. a organizat o adunare deschisă în care s-a discutat despre această problemă. Astfel, tinerii s-au angajat să economisească 75.000 lei, sumă echivalentă cu prețul de cost a 1.500 articole pentru copii, 1.000 articole lenjerie femei, 1.000 cămăși bărbătești, 1.100 tricouri-sport, 1.000 metri perdele etc.

In cadrul adunării, utemistul Marian Victor, secretarul organizației Nr. 6 din secția urzit tricotat, s-a angajat în numele tinerilor din organizație să realizeze pînă la 23 August economii de peste 3.000 lei. El a fost chemat la întrecere de către utemista Alexandrescu Ana, secretara organizației nr. 5.

Comitetul organizației de bază U.T.M. și-a prevăzut în planul de activitate o seamă de sarcini noi, printre care se numără creearea a 4 brigăzi utemiste, a 5 posturi utemiste de control, deschiderea a 150 conturi individuale de economii etc.

La puțin timp după adunare, în cadrul cabinetului tehnic a avut loc o consfătuire cu responsabilii de brigăzi și maiștri, unde s-a discutat problema contabilizării economiilor. O asemenea ședință a fost organizată și cu birourile de secție U.T.M.

Munca pentru îndeplinirea sarcinilor luate în cinstea măreței zile de 23 August, a început încă din primele zile. In primul rînd noi ne-am îndreptat atenția înspre activizarea celor 36 brigăzi utemiste și de tineret existente, deoarece în ultima perioadă multe dintre ele șchiopătau. In secția urzit și tricotat, unde posibilitățile de realizare a economiilor sînt mai mari, am creat patru noi brigăzi, iar în secția depănat 3 noi brigăzi, în total 7 brigăzi.

Organizarea tineretului a sporit succesele colectivului nostru de muncă. De asemenea a fost organizată o brigadă raid condusă de inginerul utemist Besner Iacob, care se ocupă îndeaproape de descoperirea tuturor posibilităților de economii.

Lupta pentru realizarea de economii este strîns legată de calificarea profesională a tineretului. In acest sens, la propunerea comitetului organizației de bază U.T.M., direcțiunea a repartizat cîte un tehnician la fiecare brigadă, care să dea tinerilor un ajutor competent și calificat. Așa de pildă, tinerele din brigada nr. 4 condusă de utemista Belu Elisabeta sînt ajutate îndeaproape de comunistul Voiculescu Marin. In ultima perioadă planul de calitate al acestei brigăzi a fost depășit cu 13—14 puncte.

Practica ne-a învățat că dacă nu desfășurăm o muncă de adîncime, rezultatele nu vor fi niciodată cele dorite de noi. Invățînd din lipsurile care s-au manifestat în munca noastră, ne-am îndreptat atenția înspre tinerii care nu dădeau prea mare importanță problemei economiilor și le-am explicat așa pe-ndelete de ce trebuie să facem economii, și cum putem îndeplini această sarcină de mare însemnătate. In acest fel am procedat și cu utemistul Foamete Ion, membru în brigada nr. 1 din secția urzit tricotat. El nu lucra cu atenție și deaceea procentajul de ace rupte era prea mare. După ce i s-a arătat felul cum trebuie să lucreze, utemistul Foamete s-a îndreptat.

Și la atelierele auxiliare sînt posibilități de a obține economii. In acest sens, tovarășul Rusu Alexandru, adjunct cu problemele organizatorice în comitet, s-a ocupat îndeaproape de tinerii de aici. Numai în prima lună au fost obținute economii de 8.200 lei, la care au contribuit îndeosebi brigăzile utemiste conduse de Panait Mihai și Iordan Năstase.

Agitația vizuală, convorbirile ca și extinderea aplicării metodei comsomolistei Lidia Savelieva, au contribuit din plin la realizarea succeselor noastre. In prima lună brigada utemista nr. 1 condusă de tovarășa Halpern Suzana a înscris în contul colectiv al brigăzii o economie de 350 lei, brigada utemistei Ciungu Elisabeta 600 lei, Stoian Constanța și-a înscris în contul personal de economii 460 lei, iar Radu Aurelia 380 lei.

Pe întreaga fabrică, au fost obținute într-o singură lună o economie de 23.168 lei. In mod deosebit s-a evidențiat brigada condusă de tînăra Puzdrea Elisabeta de la secția Interlock, care a înscris în contul brigăzii o economie de peste 1.000 lei.

Intrecerea socialistă pentru cel mai bogat cont de economii cunoaște noi succese. Comitetului organizației de bază U.T.M îi revin noi sarcini în vederea îndeplinirii și depășirii angajamentelor pe care le-au luat tinerii în cinstea zilei de 23 August.

Astfel noi vom continua să urmărim cu regularitate succesele obținute de tineri, iar în organizațiile de secții vom organiza adunări generale în care să se analizeze felul cum se desfășoară această acțiune

Ne vom strădui să atragem pe fiecare tînăr în lupta pentru economii și astfel vom reuși nu numai sa ne îndeplinim angajamentele pe care ni le-am luat, ci să le și depășim.

SARKISSIAN VARDAN
secretarul comitetului organizației de bază U.T.M. fabrica „Tricotajul Roșu" București

Din poșta de ieri

Conducerea Energo-Combinatului nr. 1 Constanța acordă o deosebită atenție dezvoltării necontenite a gospodăriilor anexe ale întreprinderii. Ele constituie un bun mijloc de îmbunătățire a condițiilor de trai ale muncitorilor.

Anul acesta suprafața însămînțată cu legume și zarzavaturi a fost mărită cu peste 3 ha. Pentru a ridica productivitatea gospodăriei, s-a îmbunătățit sistemul de irigare a grădinii de zarzavat. In acest scop maistrul Năstase Ion și mecanicii Tuțuianu Boris, Popescu Gh., Ficu Dumitru și Bobeanu Gheorghe au instalat peste 300 metri țeavă pentru aducerea apei și au montat o puternică pompă acționată de un motor electric, pentru udatul grădinii. Grădina a mai fost înzestrată cu o căruță pentru transportul zarzavatului la cantină.

In prezent, muncitorii grădinei, sub conducerea maistrului grădinar Arnotov Iordan, culeg roadele muncii lor făcute la timp, recoltînd zilnic însemnate cantități de zarzavaturi cu care aprovizionează cantinele întreprinderilor. Tot pentru aprovizionarea cantinei, întreprinderea are și o crescătorie de porci.

La cele 3 cantine ale întreprinderii, mîncărurile servite sînt de calitate bună datorită abundenței de zarzavaturi, grijei cu care sînt gătite de bucătăresele Popa Frosa și Dîncu Maria, precum și faptului că deseori se gătește cu grăsimea și carnea de porc procurată de la crescătoria de porci a cantinei.

Corespondent,
C. CONSTANTINESCU

LITERATURĂ-ARTĂ

50 de ani de la moartea lui A. T. Cehov

Halal de aşa idilă!

— Unchiul meu e un om minunat! — îmi spunea deseori Grişa, nepotul sărac şi singurul moştenitor al căpitanului Nasecichin. — Dac-ai şti ce mult îl iubesc... Vino şi tu odată pe la el, dragul meu! Ii va face mare plăcere.

Cînd Grişa vorbea de unchiul lui, în ochi îi străluceau lacrimi şi trebuie să adaug că, spre cinstea lui, nu se ruşina de ele. I-am ascultat rugămintea şi, săptămîna trecută, m-am dus la căpitan. Aruncînd din antret o privire în salon, am văzut un tablou mişcător. Căpitanul, un bătrînel slăbuţ, şedea la ceai în mijlocul camerei, într-un jilţ mare, iar Grişa, în genunchi în faţa lui, îi amesteca plin de înduioşare ceaiul cu o linguriţă.

In jurul gîtului cafeniu al moşneagului, se încolăcea braţul gingaş al logodnicei lui Grişa... Nepotul sărac şi logodnica sa se certau întotdeauna, vrînd fiecare să fie cel dintîi care să-l sărute pe unchi, şi nu precupeţeau sărutările pe care le dădeau moşneagului.

— Şi acum sărutaţi-vă şi voi, moştenitorilor! — bîlbîia Nasecichin, înnecîndu-se de fericire...

Intre aceste trei fiinţe se înodase o legătură pe care putea s-o jinduiască oricine. Eu, om aspru din fire, am rămas locului privindu-i, emoţionat şi totodată invidios.

— Da! spunea Nasecichin. Ce să zic, bine am trăit! Aşa trai, doresc oricui. De n-ar fi decît nisetrii pe care i-am mîncat! Straşnic peşte! Bunăoară nisetrul pe care l-am mîncat la Scopin... Hm! Şi astăzi îmi mai lasă gura apă...

— Povesteşte, povesteşte!... — stăruia logodnica

— Hei, copii, cu miişoarele mele în buzunar, am ajuns la Scopin şi m-am dus de-a dreptul... hm... la Ricov... la domnul Ricov. Ce om... ehei! Un om de aur! Un gentleman! M-a primit ca o rudă... Şi gîndiţi-vă că n-avea nici o nevoie s-o facă, dar... uite, m-a tratat de parcă i-aş fi fost rudă! Zău! Mi-a dat cafea... După cafea, gustări şi aperitive... O masă mare... Pe masă, tot felul de băuturi... Un nisetru... de la un colţ al mesei pînă la celălalt... Homari... icre... Curat ca la restaurant!

Am intrat în salon şi l-am întrerupt pe Nasecichin. Tocmai în ziua aceea sosise la Moscova şi prima telegramă despre falimentul băncii din Scopin.

— Mă alint cu copiii! — mi-a spus Nasecichin după bineţele de cuviinţă, apoi, întorcîndu-se spre cei doi tineri, povesti mai departe, pe un ton lăudăros: — Şi societatea era aleasă... şefi de serviciu, cler... ieromonahi ierei... După fiecare păhăruţ, îţi dădeau binecuvîntarea... Ricov îşi pusese toate decoraţiile... Mai abitir ca un general... Am mîncat nisetrul... S-a servit altul... L-am mîncat şi pe acela... Apoi, ciorbă de peşte cu cegă... fazani...

— In locul dumitale, acum aş sughiţa şi aş avea arsuri la stomac de pe urma acestor nisetri — i-am spus eu, — iar dumneata te lauzi. Ai pierdut de pe urma lui Ricov?

— De ce să pierd?

— Cum de ce? Banca lui a dat faliment!

— Mofturi! Am mai auzit eu povestea asta... Şi pe vremuri mă speria lumea tot aşa...

— Cum, nu ştii încă? Serapion Egorici! Taică? De data asta, e adevărat... Citeşte!

Am băgat mîna în buzunar şi am scos o foaie de ziar. Nasecichin şi-a pus ochelarii şi a început să citească, zîmbind neîncrezător. Dar cu cît citea mai mult, cu atît se făcea mai galben — şi faţa i se lungea.

— A dat fa... fa... faliment! — începu el să ţipe tremurînd din tot trupul. Nenorocitul de mine!

Grişa s-a făcut stacojiu, a luat ziarul şi, din stacojiu, s-a făcut galben... A întins mîna care-i tremura şi şi-a luat şapca. Logodnica sa se clătina pe picioare...

— Domnilor! Să fie oare cu putinţă? Să nu fi aflat vestea decît acum? Toată Moscova vorbeşte de asta. Domnilor! Liniştiţi-vă.

După un ceas, stăteam singur singurel în faţa căpitanului şi-l mîngîiam:

— Lasă, Serapion Egorici! Nu-i nimic! Banii s-au dus, dar ţi-au rămas copiii.

— Aşa-i... Banii sînt deşertăciune... Copiii... Da, ai dreptate.

Dar vai! După o săptămînă, întîlnindu-l pe Grişa pe stradă i-am spus:

— Du-te, neică, pe la unchiul tău! De ce nu mai dai pe la el? L-ai părăsit cu totul pe bietul moşneag!

— Dă-l dracului! Mare zor am eu de el, diavol bătrîn ce e! Dobitocul! N-a putut să găsească altă bancă!

— Du-te totuşi. Doar ţi-e unchi!

— El? Ha — Ha!... Glumeşti? De unde ai scos-o? E văr de-al doilea cu mama mea vitregă! A zecea apă din chisleag! Sau, cum s-ar zice, fierar de-al doilea cu lăcătuşul nostru!

— Trimite-ţi măcar logodnica la el!

— Păi sigur! Dracu te-a pus să-i arăţi ziarul înainte de nuntă! N-ai putut să aştepţi pînă la nuntă cu ştirile dumitale... Acum face nazuri. Doar şi ea umbla să se-nfrupte din colacii unchiului! Nebuna naibii... Acum a schimbat macazul.

Şi iată cum, fără să vreau, am nimicit acest trio atît de unit şi... demn de invidiat!

Primii paşi în creaţie*)

Carol Pattantyus

profesor la Institutul de arte plastice „Ion Andreescu" din Cluj

Acum cîtva timp s-a deschis expoziţia de sfîrşit de an a studenţilor Institutului de arte plastice din Cluj. Materialul bogat şi variat prezentat în această expoziţie constituie o imagine a talentului şi dezvoltării studenţilor noştri. Materialul acesta vădeşte şi verifică în ce constă principiul consecvent al educaţiei noastre artistice, acela de a ridica o generaţie de artişti care prin creaţia lor să poată satisface cerinţele artistice ale poporului nostru muncitor, o generaţie scuturată şi eliberată de rămăşiţele formalismului.

Examinarea materialului, de la anul I pînă la lucrările de diplomă ale absolvenţilor din anul VI, ne lasă posibilitatea să vedem rezultatele unei munci bine organizate, conştiincioase şi susţinute.

Este îmbucurător faptul că pe baza actualei expoziţii, gîndindu-ne şi la cele din anii trecuţi, se poate stabili linia de dezvoltare a educaţiei artistice din institutul nostru. An de an, acest proces de educare se adînceşte şi rezultatele se văcesc mai bune. Dezvoltarea aceasta se poate măsura cel mai bine — şi este caracteristică — în studiile de compoziţie, ceea ce dovedeşte că în centrul preocupărilor şi interesului studenţilor stă omul. Dar aceasta rezultă şi din alegerea temelor de către studenţii noştri: teme istorice, evenimente şi fapte eroice din mişcarea muncitorească, sau teme din viaţa de astăzi a oamenilor din industria socialistă.

★

Să ne apropiem însă de lucrările expuse de studenţii noştri.

Iată schiţele lucrărilor de diplomă ale lui Veres Pál şi Varhely Imala din anul VI. Veres Pál înfăţişează un eveniment din mişcarea muncitorească: „Procesul ceferiştilor de la Craiova (1933)". Se vede strădania studentului de a întruchipa în figura centrală a tabloului pe „acuzatul" transformat în acuzator al regimului exploatator; în acelaşi timp el urmăreşte efectul cuvîntului rostit de personajul principal al compoziţiei, tov. Gh. Gheorghiu-Dej, asupra grupurilor opuse din tablou: judecătorii militari (dreapta) şi muncitorii, intelectualii şi ţăranii care asistă (stînga). Tînărul pictor foloseşte cu pricepere mijloacele picturale, culoarea, umbra şi lumina pentru a reda dramatismul scenei, pentru a pune în evidenţă conţinutul de idei al tabloului.

Varhely Imala expune proiectul compoziţiei „Femei din Viştea pregătesc un dar pentru Festival". Tema a dat ocazia studentei să lege evenimentul Festivalului, însemnătatea lui internaţională, de ţara noastră. Femei tinere, în strălucitoare şi bogate costume populare specifice regiunii, lucrează în comun un obiect în cinstea Festivalului. Şi din studiile expuse se vede că studenta a urmărit cu seriozitate dezvoltarea compoziţiei, deşi mai are încă şi părţi nerezolvate.

Intr-un tablou cu multe personaje Luca Adalbert (anul IV) caută să evoce personalitatea lui Ion Vodă cel Cumplit şi epoca sa. Consultînd izvoare de ştiinţă şi citind literatura, în special evocările istorice ale maestrului Sadoveanu, studentul s-a documentat asupra epocii, a arhitecturii din Moldova, asupra costumelor militare şi armamentului din acea vreme. Tema aleasă de Luca Adalbert merită să fie dusă mai departe, dezvoltată. El va trebui să facă studii numeroase şi adîncite.

Bine aleasă dar rămasă la faza de început este compoziţia lui Breileanu Aurel (anul V) „Repararea tractorului". Mentzel Avram în „Predarea lămpilor" evocă o scenă din mină în care atmosfera e viu redată. Executată la dimensiuni mai mari această temă va da posibilitatea tînărului artist să studieze şi să exprime mai profund fondul uman al compoziţiei.

Sepsi Lajos (anul V) în „Cîntec coreean" dovedeşte multă sensibilitate. Tabloul lui evocă o scenă din căminul studenţilor de la Institutul de arte plastice. Aranjamentul compoziţiei e firesc, bine gîndit, prezenţa fiecărui obiect justificată şi nimic artificial nu-l supără pe privitor.

In lucrarea sa „Fetiţa bolnavă" studenta Rusz Livia (anul V) denotă sinceritate şi calităţi picturale.

Studentul Kraft László (anul V) expune o lucrare interesantă: „După examen". E vorba de un student, care după examene, reîntors în familie, povesteşte despre viaţa de cămin şi cea de la universitate. Ideea e bună dar greu de rezolvat şi Kraft Laszlo n-a reuşit să redea suficient firescul vieţii. In această scenă există o complexitate de fineţe şi subtilitate (membrii familiei ascultînd povestirea studentului) care ne aminteşte de lucrarea lui Reşetnikov, „Din nou nota 2". Dar tocmai această asociere îi cere pictorului să maturizeze, să finiseze compoziţia.

Adam Andras (anul IV) expune două variante ale aceleiaşi teme compoziţionale: „Sosire la odihnă".

Studentul trebuie să încerce ca printr-o înţelegere mai adîncă a sensului culorii să redea bucuria celor sosiţi la odihnă.

Cu lucrările sale „Pregătiri pentru Festival" şi „Soldaţi jucînd popice" ne atrage atenţia şi studentul Artz Helmut din anul V. Semnalăm şi compoziţiile semnate de Mihali Ion, Solomon Edvin şi Ianoş Laszlo.

De pe acum se desemnează tendinţa spre finisarea tablourilor. Dar în această privinţă persistă încă lipsuri. Tocmai în compoziţii se poate vedea că în locul unei caracterizări plină de viaţă se mai simte încă „modelul", intermediarul dintre cel care pictează şi viaţă. Simţim adesea diferenţa supărătoare dintre „culoare" şi „colorat". Evident lipsurile se explică şi prin stadiul de dezvoltare în care se găsesc studenţii. Nu se poate aştepta de la un tînăr în curs de formare, o compoziţie desăvîrşită. Legăturile lui cu viaţa nu sînt încă destul de adînci şi nici nivelul profesional nu e ridicat la cerinţele compoziţiei.

Acestea nu scuză însă anumite tendinţe formaliste care-şi fac loc în creaţiile unor studenţi, atît în ceea ce priveşte selecţionarea temelor celor mai indicate unei creaţii artistice apropiate maselor, cît şi în folosirea culorilor, a nuanţelor şi planurilor etc.

In general însă studenţii se apropie cu curaj de compoziţie şi rezolvă de multe ori just această problemă de sinteză a picturii.

Mai sînt expuse în expoziţia studenţilor Institutului de arte plastice „Ion Andreescu" şi numeroase studii. Pentru formarea artiştilor studiul neîntrerupt este o condiţie esenţială. Studii remarcabile în creion sau pictură întîlnim de la anul I pînă la anul VI. In comparaţie cu anul trecut, studiile expuse acum sînt mai adîncite, problemele mai bine puse, deşi nu totdeauna rezolvate. Se mai desprinde ca un lucru pozitiv tendinţa studenţilor de a pătrunde starea sufletească a omului, căutarea psihologicului e mai vie. Totuşi în multe cazuri ambianţa dintre redarea aspectului exterior al omului şi dezvăluirea stării lui sufleteşti nu e perfectă; se simte adeseori că exteriorul — forma, culoarea, spaţiul — preocupă încă cu precădere pe unii studenţi. Incercări de a merge pe drumul just găsim la Jakab Ilona. In alte cazuri, cunoaşterea e mai dezvoltată decît mijloacele de expresie ale studentului. Din acest dezacord rezultă şi autoportretul tovarăşei Adam Ileana (anul II).

Peisajul este reprezentat în expoziţie prin lucrările studenţilor: Kustos Geza (anul V), Kristofi Ianoş (anul V), Szilvester G. (anul IV), Vremir Mircea (anul V), Zoldos Almos (anul V), Jakab Ilona (anul IV) şi alţii.

Cu deosebire în lucrările lui Kustos se simte mai pregnant viaţa naturii. In general însă, peisajele expuse n-au suficientă amploare. Parcă lucrările ar fi făcute „pe apucate" în timpul liber. Ele nu au constituit o problemă şi o preocupare pentru studenţi. Ar fi bine ca studenţii să folosească mai deplin posibilităţile lor şi în domeniul peisajului. In definitiv peisajul e un portret al naturii, al materiei în forma ei cea mai variată şi mai frumoasă.

Şi sculptura marchează un pas înainte faţă de anii precedenţi. Schematismul a mai pierdut din poziţiile sale; se menţine însă pericolul naturalismului, către care se poate aluneca uşor, mai ales în sculptură. Cu toate acestea sculptura reprezintă fără îndoială partea cea mai avansată din întreaga expoziţie atît prin varietatea tematicii cît şi prin execuţia tehnică uneori remarcabilă.

Atrag atenţia compoziţiile „Intîlnire pe Valea Jiului" de Ilica Octavian şi „Closca cu pui" de Dimitriu Alexandrina, aceasta din urmă reprezentînd un grup de copii prinşi în toiul jocului, amîndouă lucrări de diplomă. O lucrare cu totul remarcabilă este „In zi de vară" de Brudaşcu Valeriu din anul III. Cu mult simţ realist sînt înfăţişaţi aici caii şi omul călare, într-o compoziţie naturală, vie şi armonioasă. Interesante sînt de asemenea sculpturile „Prietenie" şi „Recrutul" prezentate de studentul Hunyadi Laszlo, din anul I, valoroase prin bogăţia de expresie a chipurilor eroilor şi prin armonia cadrului în care sînt plasate personajele. Lucrări meritorii expun şi studenţii Căileanu, Gaga, Torok, Brediş şi Trifan.

Cercetînd lucrările de grafică reţinem ilustraţiile pentru cartea „Arvàcska" de Moricz Szigmond ale studentului Matyas Ioszef (anul IV), gravurile lui Feszt Ladislau (anul V) şi proiectele de ilustraţii pentru „Invierea" de Tolstoi realizate de Pop-Silaghi Vasile din anul III. Ilustraţia în alb şi negru a mai atras şi pe alţi studenţi.

Ne întrebăm însă de ce lucrările de grafică expuse nu sînt legate de actualitate? Doar viaţa noastră de azi e mai aproape de studenţi, o trăiesc, iar trecutul îl cunosc numai din cărţi.

La secţia textile se lucrează cu stăruinţă şi succes. Aici legătura învăţămîntului artistic cu viaţa economică a ţării este directă. Multe din proiectele reuşite de imprimeuri ale studentelor şi studenţilor institutului sînt cerute de Ministerul Industriei Uşoare şi aplicate în producţia textilă. Şi aici se adînceşte procesul prelucrării creatoare a elementelor decorative şi cromatice oferite de bogata artă populară din patria noastră. Proiectele şi realizările tovarăşilor Sandru R. (anul I) Fülöp I. (anul II), Szabo E. (anul III) Elaş L. (anul IV). Balotă I. (anul V) denotă seriozitate şi gust.

Cu toate acestea în lucrările unor studenţi de la această secţie se mai resimte cu tărie influenţa formalistă. Unele dintre imprimeurile expuse obosesc ochiul prin amestecul lipsit de gust al culorilor, prin lipsa unui model valoros. In această privinţă este de neînţeles pasiunea studentei Ciobanu E., o tînără talentată dealtfel, pentru culori violente şi linii care sfidează orice corp geometric.

Proiectul de goblen „Culesul merelor dintr-o gospodărie colectivă" a tov. Crişan V. din anul V. este una din lucrările cele mai complexe lucrate la secţia de artă decorativă, deşi culorile în care este pictat tabloul dau o imagine idilică a satului; o încercare reuşită de compoziţie este şi lucrarea lui Florean Liviu: „Crescătorie de păsări", în mare suferind însă de aceleaşi lipsuri ca şi tabloul precedent.

Progresul realizat de studenţii Institutului de arte plastice „Ion Andreescu" din Cluj în acest an şcolar este un rezultat al muncii lor susţinute, al îndrumărilor şi sfaturilor profesorilor şi al orientării sănătoase a artei în Republica Populară Romînă.

*) Expoziţia studenţilor Institutului de arte plastice „Ion Andreescu" din Cluj.

Pe marginea scrisorii „Despre curaj în creaţia literară"

COPIII NU MAI VOR „SIROP"!

Mihail Stoian

A fi curajos înseamnă a fi tînăr! Şi care dintre scriitorii noştri vrea să fie... bătrîn? „Vîrstă" are nu numai scriitorul, ci şi scrisul său. Scrisul poate fi tînăr sau bătrîn, poate fi adică îndrăzneţ, viu, sincer sau dimpotrivă palid, ezitant, concesiv.

Se pune întrebarea: de ce şi unii scriitori pentru copii — „alchimişti ai conflictelor, simt nevoia de a inventa pur şi simplu probleme şi conflicte sau să le repete doar pe unele la infinit? Desigur în primul rînd din pricina lipsei lor de legătură cu viaţa, cu pulsul ei, cu realitatea vie şi, în cazul nostru, cu cea a copiilor.

In satul din cîmpia Bărăganului în care am fost de curînd am sezisat multe aspecte deosebit de interesante şi tipice pentru lupta dintre vechi şi nou din zilele noastre. Pînă acum în literatura noastră pentru copii, triunghiul şcoală — organizaţie — familie a fost înfăţişat numai în culoarea diluatului sirop de trandafiri, arătîndu-se că relaţiile dintre aceşti trei factori nu se contrazic niciodată, ci converg permanent spre aceleaşi scopuri, folosesc aceleaşi mijloace etc. Nici o zdruncinătură, nici un hop de trecut. Totul se desfăşoară lin, calm, sigur.

Dar iată că realitatea contrazice de multe ori acest împămîntenit şablon. Dacă de pildă organizaţia de pionieri luptă pentru stîrpirea superstiţiilor din mintea copilului, dacă şcoala îi dă cunoştinţe ştiinţifice care de asemenea ţintesc spre acelaşi scop, acasă, în familia ţăranului muncitor, el găseşte încă multe concepţii înapoiate, destule superstiţii. Se naşte aici, în sufletul lui, un conflict care de multe ori poate fi puternic, copilul oscilînd între ceea ce spun şi fac organizaţia şi şcoala, şi între ceea ce spune şi face familia sa.

Există şi cazuri cînd influenţele exercitate de şcoală şi organizaţie nu reuşesc să se pună de acord şi-l fac pe copil să ezite între sarcinile de organizaţie şi învăţătură, fiind criticat în organizaţie pentru lipsă de activitate, sau în clasă pentru lipsuri la învăţătură

Uneori se nasc „ciocniri" şi între familie şi copil. Copiii noştri au astăzi condiţii de dezvoltare incomparabil mai bune decît au avut părinţii lor la vîrsta respectivă: ei merg la şcolă, fac parte dintr-o organizaţie de copii, au nenumărate cărţi, reviste şi filme speciale pentru ei. Trebuie spus că de multe ori copiii adoptă o atitudine negativă, de desconsiderare a propriilor lor părinţi. Apare la ei un sentiment nesănătos de „ruşine" faţă de neştiinţa celor din familie.

Dacă aşa stau lucrurile, de ce să facem aidoma struţului care fiind urmărit îşi ascunde capul în nisip, crezînd că a scăpat astfel de orice primejdie?

Dacă pe de-o parte vina e a scriitorilor care nu se cufundă în vîltoarea vieţii ci o contemplă de la loc sigur, de pe ţărm, pe de altă parte e şi a unor îndrumători din redacţii şi edituri. E vorba aici de un paradox: cine arată scriitorului, în amănunt şi cu mare precizie, ceea ce e greşit în lucrarea sa, ceea ce nu reflectă veridic realitatea? Cine altcineva decît îndrumătorii? Deci s-ar presupune că ei trebuie să fie în permanenţă la curent cu noul şi să-l cunoască nu numai din presă şi literatură. Şi totuşi de cîţi ani n-au mai părăsit birourile, plecînd pe teren, în documentare, majoritatea îndrumătorilor literaturii pentru copii?...

Atunci cum să te mai mire anumite păţanii cu îndrumătorii...?

Am întîlnit în realitatea noastră o problemă — pentru care s-ar părea că trebuie un curaj deosebit atît în scrierea cît şi în publicarea ei — aceea a unor atitudini nejuste, de îngîmfare pe care le au adeseori unii copii ai căror părinţi se află în munci de răspundere. Am atacat această problemă într-o schiţă satirizînd doi băieţi care se laudă fiecare pe seama părintelui său şi primesc o lecţie de modestie de la băiatul unui simplu şofer. Existenţa în viaţă a acestei probleme am verificat-o în multe şcoli de la oraş ca şi de la sat; şi nu e întîmplător faptul că şi literatura sovietică o oglindeşte. Cu toate acestea, la Editura tineretului mi s-a dat sugestia să modific schiţa în aşa fel, încît cei doi **lăudăroşi** să nu spună că tatăl este „cel mai mare peste toţi aviatorii" şi „cel mai mare peste toate fabricile de ghiaţă şi îngheţată" (pesemne pentru ca nu cumva vreun director sau vreun ofiţer de aviaţie să se sezizeze şi să facă proces de intenţie autorului!)

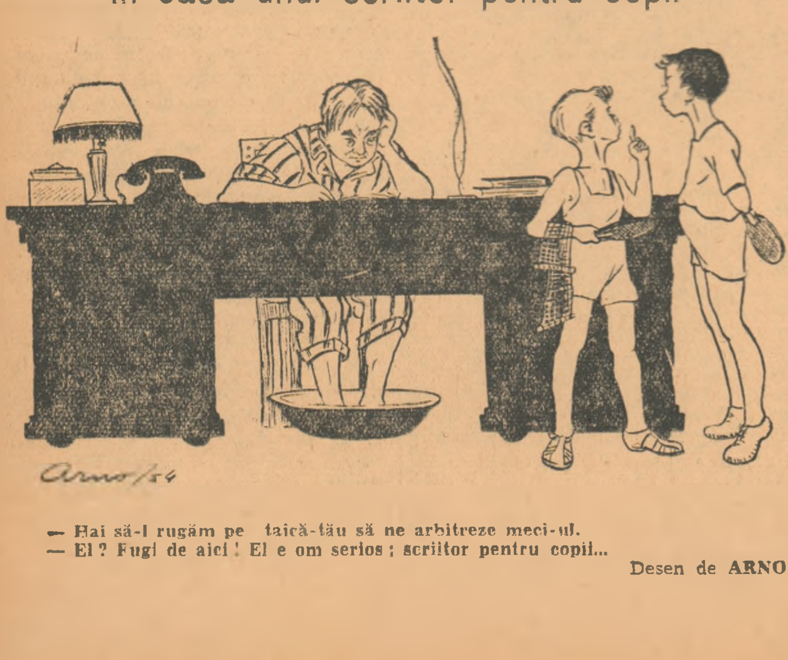
Prezentarea idilică a relaţiilor dintre şcoală, organizaţie, familie şi copil se datoreşte şi faptului că unii îndrumători n-au renunţat la un principiu vechi, introdus de un grup de pedagogi recent criticaţi. După ei, într-o lucrare literară pentru copii, chipul maturului ori este pozitiv prin excelenţă, ori este duşman de clasă şi deci e negativ. Aceşti pedagogi de salon şi cei care mai urmează preceptele lor, uită că copiii noştri nu trăiesc în cine ştie ce laboratoare de experienţe izolate cu pereţi de vată. Ei trăiesc viaţa laolaltă cu cei maturi, în casa părintească, la şcoală, pe stradă, pretutindeni. Copiii cunosc maturi cu purtări grosolane, băutori etc. Ei ştiu din proprie experienţă că maturul nu este una şi aceeaşi persoană cu manechinul din vitrina magazinului de confecţii.

E de datoria noastră să înfăţişăm copiilor — în mod convingător — tipul pozitiv al maturului din care el să-şi facă un ideal, un model. Dar aceasta nu înseamnă sărăcirea vieţii, nivelarea bogăţiei de tipuri existente în realitate.

Existenţa tuturor acestor probleme nu trebuie să sperie pe nimeni. Copiii ca şi maturii, au problemele lor, trăiesc o viaţă sufletească bogată corespunzătoare vîrstei şi individualităţii lor. Atunci de ce să încercăm să ascundem realitatea şi să creem copilului complexe din pricină că oamenii maturi pe care el îi cunoaşte şi îi iubeşte nu sînt perfecţi, ideali, asemănători celor descrişi în lucrări literare? Intr-un cuvînt — de ce să formăm copii creduli, dezorientaţi, nepregătiţi pentru viaţă?

N-am pretenţia că cele cîteva probleme de viaţă amintite mai sus nu sînt cunoscute şi de alţii. Ba dimpotrivă! Există însă atît la unii scriitori cît şi la unii îndrumători o atitudine de comoditate: „de ce să risc să scriu despre un lucru care n-a mai apărut în literatură; s-ar putea să fiu criticat pentru asta"... Este vorba aici de o primejdioasă lipsă de îndrăzneală în oglindirea realităţii cu toate frumuseţile ei dar şi cu toate asperităţile şi contradicţiile ei. Literatura pentru copii are un rol educativ (ca şi literatura în general), iar acesta nu poate fi realizat dacă interzicem accesul copiilor la problemele reale ale vieţii, dacă nu-i pregătim să acţioneze întotdeauna cu combativitate.

In casa unui scriitor pentru copii

— Hai să-l rugăm pe taică-tău să ne arbitreze meci-ul.
— El? Fugi de aici! El e om serios; scriitor pentru copii...

Desen de ARNO

PE SCURT

Critica pasivă, critică atemporală

Oricît de neobişnuit ar apare (neobişnuit — pentru că se scriu atît de puţine despre articolele criticilor noştri...) merită să ne oprim asupra recentei cronici literare a lui M. Gafiţa la romanul lui V. Em. Galan „Bărăgan" — cronică apărută în „Gazeta literară" nr. 16 şi nr. 17. E firesc ca „Gazeta literară", revistă care-şi propune să se lege cît mai strîns de problemele scriitorilor, să se ocupe prima de această operă valoroasă, de o importanţă deosebită în literatura noastră.

Fără a anticipa asupra viitoarei noastre cronici la „Bărăgan", credem că în romanul lui Galan viaţa noastră se oglindeşte — la înălţimea cerinţelor realismului socialist — în dinamica ei, în desfăşurarea forţelor ei motrice. Se ştie că astăzi, mulţi dintre scriitorii noştri, chiar dintre cei mai buni, au numeroase greutăţi, slăbiciuni în reflectarea veridică a realităţii, că au a face faţă la probleme foarte complicate în rezolvarea artistică a luptei dintre nou şi vechi, că apolitismul, obiectivismul, fuga de realitate, nu pot fi considerate ca probleme închise pentru creatorii noştri — vîrstnici şi tineri. Ignorarea acestor condiţii, discutarea „Bărăganului" în afara frămîntărilor literaturii noastre, deşi romanul dă răspunsuri substanţiale, extrem de interesante la aceste probleme arzătoare, definesc o poziţie foarte şubredă, de pe care cronicarul e condamnat la pasivitate. Aceasta-i poziţia cronicii lui M. Gafiţa. Ea se manifestă foarte semnificativ în partea I-a (nr. 16) unde criticul sintetizează — cuminte şi cenuşiu — ideile fundamentale ale romanului, idei „devenite axiome ale vremii noastre" după o expresie care-i aparţine. Asemenea idei sînt: „prezenţa activă a comuniştilor în mijlocul maselor... are un efect mobilizator...", „progresul unui sector e indisolubil legat de mersul tuturor celorlalte sectoare (ale construirii socialismului n.r.)..." „nu se poate, e de neconceput construirea socialismului fără luptă ascuţită de clasă..." Aceste axiome — oricît ar fi de juste — nu pot da cititorului o imagine asupra a ceea ce aduce nou romanul lui Galan, dat fiind că ele au stat — sub forma aceasta larg generală — şi la baza altor romane, mai puţin reuşite. Galan, spre deosebire de criticul său, nu a rămas la aceste axiome, la aceste locuri comune. Un singur exemplu: acolo unde criticul se mulţumeşte cu axioma „prezenţa comuniştilor în mijlocul maselor are un efect mobilizator" — scriitorul a mers mult mai departe descriind, la un nivel înalt viaţa internă de organizaţie, a comuniştilor din locurile acelea ialomiţene, cu complicaţiile ei, cu situaţiile ei încordate, reliefînd caractere remarcabile. Chiar acolo unde încearcă să desluşească ce aduce nou Galan prin eroul său principal, M. Gafiţa nu reuşeşte să depăşească generalităţile incapabile de a-l diferenţia pe Anton Filip a lui Galan de Ilie Barbu a lui Marin Preda, să zicem. Rămînerea la axiomă, participarea prea puţin pasionată la relevarea noului adus de Galan, cuminţenia călduţă — care nici nu zvîrle, nici nu împunge, cum se spune — sînt expresii ale pasivităţii criticului, incompatibilă cu romanul lui Galan.

Reflex al aceleaşi pasivităţi ni se par insuficientele concluzii, care ar fi folosit atît de mult scriitorilor, asupra importanţei „Bărăganului" în combaterea apolitismului, în abordarea curajoasă a temelor vieţii, pentru creaţia pătrunsă de spirit de partid. Toate acestea ne fac să ne gîndim că problema atemporalităţii se pune nu numai în creaţia unor poeţi, ci şi în judecăţile unor critici.

PETRE VEDEA

Despre teatrul la microfon

Permiteţi unui tînăr actor să semnaleze o deficienţă a gazetei d-voastră, cît şi a altor gazete.

Lipseşte din presă o cronică a teatrului la microfon. Această lipsă o simt toţi auditorii radio-ului şi cititorii ziarelor din toată ţara, — pe cît de mulţi, pe atît de nemulţumiţi în faţa acestei situaţii. Desigur că cei mai nemulţumiţi de această lipsă sînt interpreţii pieselor de teatru la microfon care, depunînd un efort special pentru o serie de realizări „în premieră" la radio, nu au nici un sprijin critic din partea gazetelor.

Ce-i drept, în ultima săptămînă a apărut o mică notiţă în „Romînia liberă" şi o cronică a emisiunii cu piesa „Apus de soare" în „Informaţia Bucureştiului". Se vede însă că acestea au fost prilejuite mai mult de necesitatea consemnării diferitelor manifestări închinate comemorării lui Ştefan cel Mare, decît de preocuparea constantă a redacţiilor pentru teatrul la microfon.

O expresie de artă atît de interesantă, atît de educativă, care face ca valorile dramaturgiei să pătrundă pretutindeni, pînă în cele mai depărtate colţuri ale ţării, merită desigur o atenţie cel puţin egală celei acordate teatrului propriu-zis. Cu atît mai mult cu cît la radio se transmit cu regularitate cîte 2—3 piese pe săptămînă, nenumărate scenarii şi montaje dramatice pentru copii, lecturi literare etc.

Sper că începutul făcut de „Informaţia Bucureştiului" şi de „Romînia liberă" nu va rămîne fără urmări şi că de acum înainte vom putea citi cît mai des în ziarul d-voastră, ca şi în celelalte ziare, materiale de analiză asupra teatrului la microfon.

MIRCEA ANGHELESCU
actor la Teatrul tineretului

Un început promiţător

Spectatorii sălilor noastre de cinema au avut plăcuta surpriză să constate în ultima vreme o îmbunătăţire substanţială a calităţii jurnalelor cinematografice realizate de Studioul de filme documentare şi jurnale de actualităţi „Al. Sahia".

Realizate de un colectiv de cineaşti din care fac parte numeroşi tineri regizori — remarcăm pe H. Rabinovici, Mirel Ilieşu, Savel Ştiopul, Tereza Assan — care odată cu ideile noi au adus un suflu de optimism, de tinereţe şi voioşie, jurnalele de actualităţi au reuşit să redea, fără exagerări şi retuşuri supărătoare, o imagine autentică a vieţii noastre de astăzi.

Evenimentele filmate sînt alese într-adevăr dintre cele mai interesante. Spectatorii iau cunoştinţă de articole fabricate pentru prima oară în ţara noastră. (pompe pentru tractoare, rulmenţi, războaie de ţesut, aparate de radio, biciclete etc.). Ei pot vedea cum se lucrează astăzi într-o salină, cum arată o fabrică de dantele, cum se prepară îngheţata populară şi cum se realizează imprimeurile pe ţesături. Marele merit al regizorilor este că în aceste jurnale pulsează viaţa. Recunoşti în oamenii ce se perindă pe ecran oameni reprezentativi pentru viaţa noastră: medicul dispensarului sătesc a cărui activitate nu se limitează la consultaţiile de cabinet ci se completează cu vizitarea convalescenţilor, a grădiniţei de copii şi a casei de naştere; deputata din sfatul popular raional care în timpul viscolului s-a preocupat intens să uşureze viaţa cetăţenilor; brigadiera fabricii de confecţii care vine la magazin în rîndurile cumpărătorilor să le afle dorinţele etc.

Cineaştii au rezolvat curajos problema criticării a ceea ce este vechi în mentalitatea oamenilor, prin introducerea elementelor de satiră în jurnalele de actualităţi. Ei utilizează cu măiestrie formele satirice consacrate, cum ar fi contrastul şi exagerarea.

Este un fapt pozitiv că în realizarea acestor părţi satirice ale jurnalelor au fost antrenaţi unii din cei mai populari interpreţi comici (V. Tomazian şi Mircea Crişan).

Nu putem încheia aceste rînduri fără a menţiona calitatea unora dintre comentarii, ca acela plin de lirism şi de poezie din jurnalul cu primăvara, cald şi optimist în celelalte. Spectatorii aşteaptă de la colectivul de cineaşti ai Studioului „Al. Sahia" să îmbunătăţească necontenit calitatea jurnalelor, să lichideze lipsurile existente (mai ales în ce priveşte muzica) şi să realizeze alte pelicule de valoare, pline de vervă.

FLORIN Z. FLORIN

De ce sînt atît de puţine utemiste?

„La noi fetele sînt foarte slab pregătite. Cum să le primim în organizaţie cînd nu cunosc mai nimic despre U.T.M.?" — adăugă în încheierea discuţiei tov. Grăsune Ion, secretar al comitetului organizaţiei de bază U.T.M. de la întreprinderea textilă „11 Iunie" din Piteşti. O astfel de concepţie e greşită, nu numai pentru că primirea tinerelor fete în U.T.M. este o problemă de mare însemnătate care nu trebuie neglijată, ci şi pentru că tineretul se educă, se căleşte şi creşte din punct de vedere politic şi cultural tocmai în cadrul organizaţiei U.T.M. Dar comitetul organizaţiei de bază U.T.M. n-a ţinut seamă de acest adevăr şi a tras cu uşurinţă concluzia că „fetele nu sînt pregătite pentru a intra în organizaţie". In această afirmaţie se ascunde de fapt insuficienta muncă politico-educativă dusă în rîndul tinerelor fete din fabrică. Membrii comitetului U.T.M. nu au folosit numeroasele mijloace pe care le au la îndemînă, pentru a educa şi a atrage tinerele fete în U.T.M. In învăţămîntul politic n-a fost încadrată nici o tînără neutemistă. Indrumarea fetelor spre cititul cărţilor de literatură, organizarea de conferinţe, consfătuiri, sau excursii, antrenarea tinerelor la activitatea cultural-artistică, sînt probleme de mult uitate în această organizaţie de bază. Şi nu s-ar putea spune că în fabrică nu sînt fete care doresc să asculte o recenzie asupra unei cărţi, să cînte, sau să danseze. Nici în activitatea sportivă nu există o situaţie mai bună. La trecerea probelor G.M.A. sau la alte manifestări sportive nu a fost antrenată nici o fată.

Munca de ridicare a nivelului politic şi cultural al tinerelor fete trebuia împletită cu o bogată activitate obştească. Dacă s-ar fi procedat astfel, fetele ar fi simţit încrederea pe care organizaţia o are în ele, iar comitetul U.T.M. ar fi putut vedea în ce măsură fetele reuşesc să se achite de sarcinile încredinţate. Dar şi această problemă a fost neglijată. In fabrică sînt tinere capabile ca: Muşetescu Ionela, Ilie Gherghina, Bărbulescu Constanţa etc. dar comitetul U.T.M. nu le-a folosit în munci corespunzătoare cunoştinţelor şi aptitudinilor lor.

Un puternic mijloc de educare a fetelor — şi în general a tineretului — sînt adunările generale deschise. Dar asemenea adunări n-au avut loc în această organizaţie de bază de luni de zile.

Lipsurile serioase în munca educativă din rîndul tinerelor fete au urmări nefavorabile în munca de producţie. In unele secţii sînt tinere care mai lipsesc nemotivat de la lucru, altele care dau fire sau pînză de proastă calitate.

Trebuie arătat că lipsa unei temeinice munci politico-educative în rîndul tinerelor fete se face simţită în toate cele 11 organizaţii de secţie. Ait la ţesătorie, cît şi la secţiile anexe ca: preparat, repansat sau urzit, munca cu întreaga masă de tinere, atragerea celor mai bune în U.T.M. este neglijată într-un mod cu totul de nepermis.

Organizaţia de secţie U.T.M. de la schimbul alb (unitatea B) numără doar 30 de utemiste deşi aici muncesc aproape 80 de tinere care nu sînt utemiste, organizaţia U.T.M. nu le-a ajutat însă să crească din punct de vedere politic şi cultural. Multe din aceste tinere sînt muncitoare harnice în producţie şi au dorinţa să intre în U.T.M. Dar biroul organizaţiei de secţie nu duce o muncă susţinută în această privinţă, nu le atrage prin sarcini concrete la viaţa de organizaţie, la munca obştească. Tov. Gheorghe Ion, secretarul acestei organizaţii de secţie, înclină să creadă că tinerele neutemiste „nu pot înţelege importanţa sarcinilor de organizaţie". El nu şi-a pus însă problema ce trebuie să facă pentru a le ridica la nivelul utemiştilor, pentru a le ajuta să înţeleagă importanţa sarcinilor de organizaţie. E bine să ştie tov. Gheorghe că dacă n-are să le explice tinerelor importanţa sarcinilor, ele singure mai greu o s-o înţeleagă!

Lipsa de interes a acestei organizaţii de secţie, faţă de primirea celor mai bune fete în U.T.M se vede şi din următorul exemplu. Acum vreo 2 luni s-a luat în discuţie într-o adunare generală cererea de primire în U.T.M. a tinerei Stănculescu Dumitra. Deoarece adunarea nu a fost temeinic pregătită tov. Stănculescu nu a putut fi primită atunci în organizaţie. Abia acum, biroul organizaţiei de secţie s-a gîndit să pună din nou în discuţia unei adunări generale cererea tinerei Stănculescu Dumitra.

Tendinţa de a lăsa problema educării tinerelor fete să meargă de la sine există atît în munca organizaţiilor de secţie cît şi în munca grupelor utemiste. Membrii comitetului U.T.M. şi ai birourilor organizaţiilor de secţie au uitat de existenţa celor 28 de grupe utemiste. s-au lipsit de ajutorul lor în munca de educare comunistă a tineretului. Atît organizaţiile de secţie cît şi grupele utemiste nu socotesc că ar fi de datoria lor să se ocupe de tinere bune ca Fieraru Ioana, Drăghici Elena, Grădinaru Floarea, Constantin Gheorghiţa, Stroe N. Floarea şi altele care sînt bune muncitoare în producţie şi merită să intre în U.T.M.

Toate aceste lipsuri au rădăcini adînci în însăşi stilul de muncă al organizaţiei de bază U.T.M. Comitetul U.T.M. n-a reuşit să fie un adevărat conducător politic al tinerelor fete care muncesc în fabrică. El n-a ţinut seama că Uniunea Tineretului Muncitor are ca sarcină principală educarea tineretului în spiritul comunist. In nici o şedinţă de comitet sau adunare generală nu s-a analizat această problemă. Puteau oare membrii comitetului U.T.M. să îndrume organizaţiile de secţii ca să înlăture orice urmă de sectarism faţă de tinerele neutemiste cînd însăşi membrii comitetului U.T.M. au această concepţie greşită?

O mare răspundere pentru slaba muncă politică în rîndul tinerelor fete de la întreprinderea „11 Iunie" o poartă comitetul orăşenesc U.T.M.-Piteşti. Activiştii comitetului orăşenesc care vin în această organizaţie de bază nu îndrumă, nu ajută, şi nu controlează munca comitetului U.T.M. de cît prin instrucţiuni generale şi fugitive. Ei se interesează uneori de numărul tinerelor care au intrat în organizaţie dar mai departe nu merg deşi ştiu bine că în această organizaţie de bază, sînt numai 470 de utemiste, iar în fabrică muncesc peste 1.650 de fete dintre care multe doresc şi merită să intre în U.T.M. Se ştie de asemenea că în această organizaţie nu se duce de timp îndelungat nici un fel de muncă politico-educativă, că în U.T.M. au fost primite în ultimele 6 luni numai 20 de fete, şi totuşi nu se face nimic pentru schimbarea acestei stări de lucruri. Se pare că atît tov. Buzatu Petre primul secretar al comitetului orăşenesc cît şi tov. Brătăşeanu Virgil care cunosc bine această situaţie gîndesc ca şi tov. Grăsune Ion Altfel ce-i opreşte să pornească cu hotărîre la lichidarea lipsurilor?

Comitetul orăşenesc ca şi comitetul U.T.M. de la întreprinderea textilă „11 Iunie" au datoria să înţeleagă profund necesitatea întăririi rolului educativ al organizaţiei de bază U.T.M. în rîndul tinerelor fete. Pentru ei trebuie să fie clar că aşa cum ne învaţă partidul munca de creştere a rîndurilor organizaţiei U.T.M. este strîns legată de munca cu întreaga masă de tineri şi tinere.

GEORGETA VASILIU

O expoziţie a şcolilor profesionale

IAŞI (de la corespondentul nostru **Bucur Constantin**).

De curînd s-a deschis în oraşul Iaşi o expoziţie a şcolilor din sistemul Rezervelor de Muncă, unde sînt expuse obiecte executate de elevii şcolilor profesionale din regiunile Iaşi, Bacău şi Suceava.

Sînt expuse aci obiecte în miniatură ca maşini de decuscutarea seminţelor, executate de elevii Şcolii profesionale nr. 2 metal Roman, unelte şi maşini agricole executate în miniatură de elevii Şcolii profesionale de mecanici agricoli din Vaslui şi de elevi ai mai multor şcoli profesionale din aceste regiuni.

Expoziţia frumos amenajată, arată preocuparea zilnică a elevilor pentru a deveni destoinici muncitori calificaţi.

Zi de tîrg

HUNEDOARA (de la corespondentul nostru. — **Caranfil Mihai**).

In ziua de 29 iunie în piaţa oraşului Hunedoara a fost organizat un tîrg de ţară. Sute de ţărani din raion au sosit încă din zori la tîrg şi au început cumpărăturile. In vederea apropiatului seceriş, ţăranii îşi cumpărau coase, gresii, greble şi seceri, precum şi alte unelte necesare secerişului. Tîrgul bogat a ţinut pînă spre sfîrşitul zilei. Unităţile comerţului de stat au aprovizionat din belşug tîrgul cu mărfuri multe, căutate de ţărani, printre care obiecte de uz casnic, textile, încălţăminte etc.

Rodul experienţei înaintate

ARAD (de la corespondenta noastră **Kuhta Daria**).

De curînd războaiele de ţesut ale brigăzii utemiste nr. 1 conduse de maistrul Covaci Ştefan de la uzinele textile „30 Decembrie" Arad, au dat ultimele mii de bătăi pe oră pentru acest an, lăsînd în urmă valuri, valuri de ţesături.

De la această dată brigada utemistă va da ţesături în contul anului 1955.

Acest eveniment este de o mare însemnătate şi el a fost posibil prin realizarea şi depăşirea sistematică a planului de producţie. Numai în ultimele 3 luni planurile lunare au fost depăşite în proporţie de peste 111 la sută.

„Să dăm cît mai multe produse de bună calitate şi să facem cît mai însemnate economii". Aceasta este una dintre lozincile brigăzii. Pentru traducerea ei în viaţă, toţi membrii brigăzii au muncit cu însufleţire. Aşa a reuşit brigada să reducă deşeurile sub procentul stabilit şi să realizeze o economie în valoare de 3.440 lei.

Reglînd războaiele după metoda sovietică Ilicev Vlasov, brigada a început să obţină şi alte economii la suveici, tacheţi, curele de bătaie şi altele.

Obţinerea acestor succese a fost posibilă şi prin faptul că s-au folosit permanent consfătuirile de producţie şi gazetele de perete.

Folosind gazeta de perete şi caricatura, comitetul organizaţiei de bază U.T.M. a ajutat o serie de tineri printre care şi Pasmayes Eva, Cernuşca Vasile şi alţii să dea produse de bună calitate.

Alteori colectivul a luat măsuri eficace împotriva celor care nu luptau pentru onoarea brigăzii. Tinerei Băcărescu Maria i-a fost atrasă atenţia în repetate rînduri că îşi depăşeşte planul în detrimentul calităţii. Ea n-a vrut să înţeleagă şi atunci brigada a criticat-o aspru. Se înţelege să acest lucru o va face să se îndrepte. Muncind cu multă rîvnă, în cadrul brigăzii s-au evidenţiat mulţi tineri printre care Haracsin Maria, care-şi depăşeşte planul în medie cu 10 la sută, Zamboli Maria cu 7 la sută şi Ghefrich Magda cu 25-30 la sută.

Ciobanii de la stîna colectivei

Din moşi strămoşi, pămîntenii din această parte de ţară se îndeletnicesc cu păstoritul. Turmele lor cutreerau întinsele cîmpuri prin pulberea drumurilor din munţii Apuseni pînă pe malurile Adriaticei. Oile şi le creşteau în obşti, într-o singură turmă, împărţindu-şi frăţeşte brînza şi lîna.

Cu trecerea vremii însă s-au produs schimbări şi în această parte de lume. S-au ridicat stăpîni cu turme fără număr, obştiile s-au desfăcut şi odată cu aceasta au rămas nenumăraţi ciobani fără nimic altceva decît ţundra şi cavalul.

Doinele din vremurile îndepărtate pe care le cunosc ciobanii cei bătrîni, vorbesc prin tîlcul melodiilor de jalea oierilor rămaşi fără turme, siliţi să robească la stăpînii cruzi. Bătrînii povestesc la focuri de seară cu priviri aprinse de mînie despre vremurile de obidă, cînd ciobanii ne mai putînd îndura exploatarea, loveau cu baltagul în domni, ardeau stînele şi-şi căutau dreptatea pe drumuri umbroase de codru. Despre toate astea ştie să povestească ca mulţi alţi ciobani şi Bişchin Petru.

★

La poalele Cibinului, în preajma apei cu acelaşi nume, încinsă din toate părţile de stejerişul unei străvechi păduri, se află o minunată poiană, poiana de pe Valea Salciei. Aici au lucrat încă din primele zile de primăvară colectiviştii de la G.A.C. „Tractorul Roşu" din Cristian, stînă clădită din bîrne şi acoperită cu ţigle, bun adăpost la vremuri de ploaie şi vînturi.

Dimineaţa, cînd soarele nu s-a ridicat încă deasupra stînei au şi început a se ridica domoi dîrele albastre de fum, iar ciobanii Bişchin Petru şi Haiduc Ilie au terminat mulsul oilor. La vremea asta baciul Cristea Petre de la stîna colectivei a şi început pregătirea caşului, iar ciobanii pornesc clopoarele de oi spre păşunile de sub poala pădurii.

Aşa începe ziua la stîna colectivei din Poiana Salciei.

Cristea Petre, baciul de la stîna din Poiana Salciei, nu-i bătrîn, e un om în puterea vîrstei. Un muntean voinic şi înalt, de se apleacă ca să intre în stînă, deşi uşile acesteia nu-s cu nimic mai mici ca cele obişnuite. Nu poartă plete unse cu unt şi nici nu-i rupt din legendă. E unul din oamenii noi, minunaţi. De sub sprîncenele stufoase, semnul neamului său de ciobani, privirile sale parcă te pătrund. In ele citeşti deopotrivă bucuria pentru realizările stînei şi ale colectivei, ura moştenită împotriva stăpînilor la care a ciobănit în trecut, sclipiri de fulger atunci cînd treburile nu merg bine, sau cînd în noapte urlă lupii.

După ce telemeaua a fost pusă în crinţe şi baciul are un moment de răgaz, între două doine de demult, Petre Cristea îţi povesteşte întîmplări din anii împotrivirii, de bucata de pîine pe care o cîştiga cu atîta trudă şi cazná, în vremea cînd robea pentru bogăţiile chiaburului Coman Sogan, din Răşinari, cel cu peste 400 de oi şi cu inima de cîine.

După aceea baciul Petre Cristea prinde a-ţi depăna povestea vieţii noi de azi, a lui şi a ciobanilor de la stîna din Poiana Salciei.

...In anii regimului nostru, Cristea Petre ciobanul cel oropsit de ieri, slugă la chiabur, a fost împroprietărit cu 6 jugăre de pămînt. Iar mai apoi, el a intrat cioban la stîna colectivei. Nu era lămurit bine pe atunci baciul Cristea despre viaţa colectivei. Aşa că, nefiind dumirit a intrat doar ca salariat la stînă. Salariat a stat însă numai un an. Cînd în toamnă a văzut bogăţia de produse pe care o ridicase Maneu Ioan, colectivist, baciul Cristea Petre a cerut şi el să fie primit în colectivă. De atunci toate succesele colectivei în creşterea oilor, sînt legate şi de numele lui.

★

Primăvara lui 1953, Stîna colectivei număra 228 oi. Şi cu toate acestea numărul mieilor s-a ridicat la 253. Indicaţiile inginerului zootehnician de la raion şi grija ciobanilor pentru buna îngrijire a oilor şi-au arătat roadele. Pentru aceasta şi pentru alte succese obţinute la stîna colectivei, baciul Cristea Petre a fost delegat la Congresul fruntaşilor din gospodăriile colective de unde s-a întors spre lauda lui şi a colectivei cu Ordinul Muncii cl. III-a.

Despre asta el povesteşte cu mare mîndrie. Treburile zilei se termină noaptea tîrziu la stîna din Poiana Salciei. In cujbă arde încă focul iar la masă baciul Cristea Petre îşi înseamnă în caiet rezultatele zilei. Scrie cu litere mari, rotunde, aşa cum a învăţat nu de mult la cursurile de alfabetizare. Notează cantitatea de lapte pusă la fiert, telemeaua pregătită în putini pentru a fi trimisă de vale.

Socoteşte norma. „Cartea zice 4 litri lapte pentru 1 kg. de telemea... Dar oile noastre bine îngrijite şi hrănite dau un lapte mai gras. Pentru un kg. telemea, ne ajung 3,200 litri lapte."

Intorcînd cîteva file dă de alte rezultate frumoase. Aveau planificat să crească 60 miei. Insa pentru că un număr de 28 oi au dat cîte doi miei, ei cresc miei peste prevederile planului.

Apoi baciul se adresează strungarului stînei Toader Haiduc. „Mîine mutăm iar strunga niţel mai pe deal. Trebuie să păstrăm locul de adăpost al oilor cît mai curat. Prin asta le ferim de unele boli ca rîie şi îngrăşăm totodată şi păşunatul. De asemenea asigurăm o producţie de lînă, mai bună ca în anul trecut cînd norma în medie de lînă n-am realizat-o. Am fost cu 100 grame sub normă".

Apoi baciul Cristea îşi reluă în gînd firul povestirii. In prezent stîna noastră numără 559 capete. An de an însă numărul oilor va spori. O sa crească avutul colectivei şi în oi.

Baciul a ieşit afară şi a privit la norii care se răsfirau. Era linişte deplină şi prin spărturile de nori, luceau albastre şi depărtate cîteva stele.

„Dacă mai stau ploile, începem tunsul oilor, murmură baciul — altfel nu, că-i rece şi le îmbolnăvim".

Din negurile nopţii s-a desprins umbra unui călăreţ şi îndată s-a auzit glasul jitarului.

— Ai vreo veste pentru colectivă, cinstite baci?

Baciul Cristea Petre s-a apropiat de călăreţ.

— Spune tovarăşilor să repeadă dimineaţa o căruţă... avem de trimis de vale putinile cu 300 kg. telemea.

Corespondent
ŞTEFAN PETRARU

Inaugurarea Centrului pentru proiectarea îmbrăcămintii

Ieri dimineaţă a avut loc la fabrica de confecţii „Gh. Gheorghiu-Dej" din Capitală, inaugurarea Centrului pentru proiectarea îmbrăcămintii.

Infiinţarea Centrului pentru proiectarea îmbrăcămintii constituie un eveniment important în sectorul de confecţii. El va dezvolta şi educa gustul maselor consumatoare prin înfiinţarea de expoziţii, jurnale de modă, colecţii de schiţe şi modele.

Centrul pentru proiectarea îmbrăcămintei va pune la dispoziţia întreprinderilor din această ramură articole şi modele noi, însoţite de documentaţii tehnice, metodici de execuţie, procedee tehnologice noi, precum şi dispozitive, maşini pentru reorganizarea procesului de fabricaţie.

Festivitatea de inaugurare s-a încheiat cu prezentarea cîtorva din cele mai variate şi mai frumoase confecţii concepute pînă acum de Centrul de proiectări: rochiţe şi costumaşe de copii, rochii, fuste şi jachete de damă, costume şi paltoane bărbăteşti.

Noi, variate şi de mai bună calitate, iată confecţiile care vor fi în curînd puse la dispoziţia maselor consumatoare.

Energia nucleară în slujba vieţ

Prof. Horia Hulubei
directorul Institutului de fizică al Academiei R.P.R.

Comunicatul Guvernului Sovietic cu privire la punerea în funcţiune a primei centrale electrice pe bază de energie atomică a avut un uriaş ecou în întreaga lume. Folosirea de către Uniunea Sovietică a energiei atomice în scopuri paşnice, pentru prima oară în lume, a trezit un interes deosebit în rîndurile oamenilor muncii din ţara noastră. Pentru a răspunde numeroaselor întrebări ale cititorilor noştri cu privire la problema folosirii în scopuri paşnice a energiei atomice, redacţia „Scînteii tineretului" s-a adresat tovarăşului profesor Horia Hulubei, directorul Institutului de fizică al Academiei R.P.R., rugîndu-l, să împărtăşească tineretului unele cunoştinţe din acest domeniu. Incepînd cu articolul de faţă tovarăşul profesor Horia Hulubei v-a publica în coloanele ziarului nostru cîteva materiale în legătură cu energia atomică şi folosirea sa în scopuri paşnice.

Visul savanţilor care s-au ocupat de aproape 50 de ani cu problemele legate de nucleul atomic, acela de a vedea stăpînite şi utilizate pentru viaţă energiile eliberate prin transformarea nucleelor a devenit o realitate palpabilă prin comunicatul Guvernului Sovietic cu privire la punerea în funcţiune în U.R.S.S. a primei centrale electrice industriale pe baza de energie atomică.

Savanţii şi tehnicienii sovietici au alimentat în mişcare prima centrală electrică cu energia produsă de un reactor nuclear.

Data de 27 iunie 1954 apare ca începutul unei etape noi şi glorioase în istoria civilizaţiilor, acea a erei atomice.

Prin stăpînirea energiei nucleare, posibilităţile organizării unei vieţi mai bune vor creşte atît de mult şi într-un ritm atît de accelerat încît orice speranţe sînt permise asupra viitorului glorios al omenirii.

Prin descoperirea focului, s-au creat premizele dezvoltării civilizaţiei actuale; stăpînind energia nucleara, punem în serviciul nostru fenomene fundamentale din viaţa universului, care ne vor netezi drumurile în mersul spre culmi pe care imaginaţia cea mai bogată încă nu le poate prevede.

Etapele mari din istoria civilizaţiilor sînt direct legate de descoperirile şi utilizările raţionale ale diferitelor izvoare de energie. Energia nucleară, izvor acum practic, inepuizabil pentru noi oamenii, prin comunicatul Agenţiei Tass apare clar şi indiscutabil ca element esenţial în evoluţia viitoare a posibilităţilor omeneşti.

Cunoaşterea tot mai adîncă a atomilor ne-a dat posibilitatea să utilizăm pentru nevoile noastre izvoare primare de energie, pe care natura părea pînă încă acum vreo 15 ani că le păstrează cu gelozie atacurilor inteligenţei omului.

Vom înţelege mai bine problemele ridicate de energia nucleară trecînd în revistă tocmai cunoştinţele pe care le avem astăzi despre atom.

Acum ştim că o materie oarecare, cum ar fi o bucată de fier, este formată din atomi de acelaşi fel, dar care sînt diferiţi de atomii de cupru, de argint, de uraniu etc.

Pînă acum cunoaştem 100 feluri de atomi, din care 11 au fost studiaţi după ce au fost produşi în laborator prin mijloacele oferite de fizica nucleară.

Aceşti atomi se unesc între ei, prin reacţii chimice, formînd moleculele în marea lor varietate, molecule care intră în constituţia materiei, de la minereurile din scoarţa pămîntului, la celulele vegetale şi animale.

Chimia ne-a învăţat să cunoaştem legile după care atomii se unesc între ei în molecule, dîndu-ne posibilitatea să sintetizăm în laborator moleculele care intră în constituţia materiei care ne înconjoară şi chiar să producem molecule care nu se găsesc în natură.

Chimia a jucat un rol de prim ordin în progresul omenirii. Cu ajutorul ei ştim să fabricăm îngrăşăminte artificiale pentru agricultură, să sintetizăm sau să izolăm marea varietate de medicamente.

Chimia ne-a permis să izolăm antibioticele, vitaminele şi hormonii din natură sau chiar să-i sintetizăm pe o parte din ei.

Fenomenele vieţii sînt tot mai bine înţelese urmărind evoluţia moleculelor foarte complicate care iau parte la procesele biologice.

Cînd omul a descoperit focul el a dat peste o reacţie chimică, acea a oxidării. Deci izvorul cel mai important de energie, cu ajutorul căruia s-a creat civilizaţia actuală, acel rezultat dintr-un proces de ardere, este de natură chimică.

Un pas mare în dezvoltarea chimiei şi în cunoaşterea structurii materiei a fost făcut atunci cînd s-a putut cunoaşte structura intimă a atomului.

Atomul este un edificiu complicat format din gruparea unor *particule elementare*, recunoscute ca fiind nişte constituenţi universali ai materiei.

Unui atom dat îi corespunde o anumită grupare de astfel de particule elementare.

Atomii sînt formaţi din protoni, neutroni şi electroni negativi, care sînt trei din particulele elementare cunoscute.

Acum mai ştim că atomii identificaţi pe pămînt intră şi în constituţia meteoriţilor, în constituţia soarelui sau a unui astru îndepărtat, că ei fac parte din compoziţia materiei din ori care loc al universului infinit din care facem parte.

Atomii sînt foarte mici şi foarte numeroşi. Ştiinţa ne-a permis să-i numărăm, să-i cîntărim, să le măsurăm dimensiunile.

Un atom se prezintă cam ca o mică sferă, cu un diametru de aproximativ a suta milioana parte dintr-un cm.

Dacă am dilata universul aşa ca un metru să devină 100.000 km., un atom de-abia ar avea un diametru de un centimetru.

Astăzi mai ştim că aceşti atomi sînt foarte numeroşi. Astfel, în 16 gr. de oxigen, sau în 63 gr. de cupru, sau cum se mai spune într-un atom-gram al unui element, se găsesc cam şase sute de mii de miliarde de miliarde de atomi. Ca să intuim cît de mare este acest număr, numit numărul lui Avogadro, este destul să spunem că dacă am pune cap la cap toţi atomii care se găsesc într-un gram de hidrogen, cu toată micimea lor, ei ar face un lanţ cu care am putea înconjura pămîntul mai bine de un milion şi jumătate de ori.

Aceşti atomi mai sînt şi în veşnică mişcare, agitaţia lor fiind cu atît mai mare cu cît temperatura este mai mare. Astfel, la temperatura obişnuită, moleculele aerului se deplasează cu o viteză care, în medie, atinge vreo 500 metri pe secundă.

Aceste viteze cresc cînd ridicăm temperatura.

Astăzi cunoaştem foarte bine caracteristicile particulelor elementare. Electronul negativ (există şi un electron care are o sarcină electrică pozitivă) este particula elementară de electricitate, particula cea mai uşoară pe care o cunoaştem. Electronul este cam de 1840 ori mai uşor decît atomul de hidrogen.

Aceşti electroni care intră în constituţia oricărui atom, deci a oricărei materii, care sînt deci nişte constituenţi universali ai lumii, pot fi puşi în libertate în anumite condiţii de experienţă.

Astfel dacă încălzim un fir metalic la o temperatură înaltă, să zicem o mie de grade, electroni din constituţia firului sînt puşi în libertate şi pot fi utilizaţi pentru diferite treburi. Cu ajutorul lor funcţionează diferitele dispozitive de electronică de o importanţă enormă pentru viaţa actuală. Radiodifuziunea, radarul, televiziunea, maşinile electronice de calcul, veritabile creere gigantice, infinita varietate de dispozitive de telemecanică şi automatizări, utilizează fascicole de electroni liberi.

Protonul este mult mai greu decît electronul, cîntărind de 1837,3 ori mai mult ca el. Protonul are o sarcină pozitivă egală în mărime cu acea a electronului.

Neutronul este ceva mai greu decît protonul şi — cum arată şi numele lui — nu are sarcină electrică.

Zeci de mii de oameni au lucrat milioane de ore prin laboratoare pentru a se ajunge la rezultatele amintite mai sus.

Munca aceasta a fost foarte utilă, căci cu ajutorul acestor cunoştinţe s-a ajuns, între altele, şi la posibilitatea de a stăpîni energia nucleară.

Acum ştim cu precizie cum aceste particule elementare se grupează pentru a forma diferiţii atomi din constituţia lumilor.

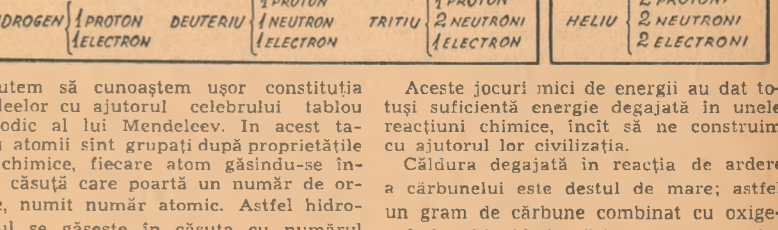
Atomul are un sîmbure, un nucleu, format din protoni şi din neutroni, aşa cum a arătat-o prima oară savantul sovietic Ivanenko.

Nucleul se prezintă cam ca o mică sferă cu o rază cam de zece mii de ori mai mică ca aceea a atomului. Astfel, dacă am pune cap la cap zece mii de miliarde de nuclee de hidrogen (protoni) de-abia am atinge 3 centimetri.

In jurul nucleului, care are atîtea sarcini pozitive cîţi protoni intră în constituţia lui, roesc electroni negativi şi anume tot atîţi electroni cîţi protoni se găsesc în nucleu.

Atomul apare astfel neutru spre exterior. Forţele electrice între sarcinile pozitive ale nucleului şi cele negative ale electronilor guvernează mişcarea electronilor în jurul nucleului, aşa cum gravitaţia reglementează mişcarea planetelor în jurul soarelui.

Deosebim un atom de altul după modul cum sînt grupaţi protonii şi neutronii în nucleele lor.

Putem să cunoaştem uşor constituţia nucleelor cu ajutorul celebrului tablou periodic al lui Mendeleev. In acest tablou atomii sînt grupaţi după proprietăţile lor chimice, fiecare atom găsindu-se într-o căsuţă care poartă un număr de ordine, numit număr atomic. Astfel hidrogenul se găseşte în căsuţa cu numărul unu, heliul la numărul doi, aluminiul la 13, uraniul la 92, plutoniu la 94 etc.

Experienţa a arătat că un atom are în nucleu un număr de protoni egal cu numărul de ordine din sistemul periodic al lui Mendeleev. Aşa, nucleul de hidrogen are 1 proton, cel de heliu 2 protoni, aluminiul are 13, plutoniul 94 de protoni.

Pe lîngă protonii amintiţi, în nucleele atomilor se găsesc şi neutroni. Numărul neutronilor este dat de experienţă.

In jurul nucleelor gravitează, cum am spus, electronii, al căror număr este egal cu acel al protonilor. După cum am arătat, un atom de uraniu are 92 de protoni şi deci tot atîţia electroni.

Experienţa şi teoria au arătat şi explicat că electronii nu se aşează ori cum în jurul nucleului. Ei sînt dispuşi astfel încît în partea cea mai exterioară să fie un număr de electroni care caracterizează comportarea chimică a atomului.

Aşa hidrogenul cu electronul său unic, este monovalent din punct de vedere chimic. Sodiul are 10 electroni strînşi mai grămadă iar unul se găseşte mai în exterior, caracterizînd monovalenţa sodiului; tot aşa cu potasiul şi cu alte alcaline. Alte elemente, cum ar fi magneziul, calciul, bariul, radiul, au cîte doi electroni de valenţă.

De aici rezultă că atomii care au acelaşi număr de protoni, deci care se găsesc în aceeaşi căsuţă a sistemului periodic, au aceleaşi proprietăţi chimice. Atomii care intră în aceeaşi căsuţă diferă după numărul de neutroni din nucleele lor. Ei au proprietăţi chimice identice, după cum am văzut, dar pot diferi prin unele proprietăţi fizice.

Atomii din aceeaşi căsuţă se numesc izotopi. Astfel în căsuţa nr. 1 se ştie hidrogenul obişnuit care are un ton în nucleu şi un electron exterior acolo se situează şi hidrogenul greu deuteriul care are un proton şi un tron în nucleu, şi, bineînţeles tot un e tron în exterior. Tot în aceeaşi căsuţă intră şi tritiul, un alt izotop al hidrogenului, care are pe lîngă proton încă doi neutroni.

Deuteriul şi tritiul sînt utilizaţi în explozibilele cu hidrogen.

Sînt unele elemente care nu au în natură decît un singur izotop stabil. Aşa este cazul aluminiului, din locul 13 din sistemul periodic, care are 13 protoni şi 14 neutroni, în total 27 particule în nucleul său. O altă combinaţie stabilă în natură, pentru aluminiu, nu mai găsim.

In schimb uraniul are un izotop cu 238 particule, 92 protoni şi 146 neutroni, un altul cu 235 particule, adică 92 protoni şi 143 neutroni. Izotopul cu 235 particule, uraniul 235, a fost utilizat pentru bomba atomică şi joacă un rol esenţial în pila atomică cu uraniu.

Mai sînt posibile şi alte combinaţi de protoni şi neutroni decît acele pe care le găsim în natură, ele duc însă la combinaţiuni care dau atomi instabili, radioactivi.

Combinaţiunile acestea noi de protoni şi de neutroni pot fi făcute de noi cu ajutorul reacţiilor nucleare, după cum vom vedea. Astfel putem fabrica atomii radioactivi artificiali, care joacă un rol important în fizica modernă.

Astfel tritiul, izotopul greu al hidrogenului, nu se găseşte în natură căci el este radioactiv; acest izotop se fabrică în laborator.

Tot astfel cărbunele natural are doi izotopi cu 6 protoni şi respectiv 6 şi 7 neutroni. Dacă introducem încă un neutron în nucleul de cărbune, obţinem un nucleu cu 14 particule (6 protoni şi 8 neutroni) care este radioactiv. Acest cărbune 14 se produce în pila atomică şi ajută foarte mult pe biologi în studiile fenomenelor vieţii.

Manifestările chimice ale atomilor sînt legate de păturile sale electronice, în special de numărul de electroni din partea cea mai exterioară a atomului, de electronii de valenţă.

Prin intermediul acestor electroni de valenţă se unesc atomii între ei spre a da molecule, atunci cînd sînt aduşi suficient de aproape unii de alţii încît aşa zisele forţe de valenţă să poată intra în joc.

Facem acest lucru, în general, încălzind amestecul de atomi pînă ce agitaţia termică este suficientă pentru ca reacţiunea să înceapă.

Astfel, cînd vrem să aţîţăm focul, ca să ardem cărbune, încălzim amestecul de cărbune şi de oxigen pînă ce reacţia care dă bioxidul de cărbune începe să aibă loc. Odată reacţia începută, se degajă căldură datorită reacţiei chimice respective. Această căldură serveşte apoi ca să întreţină reacţia pînă ce consumăm cărbunele, oxigenul, sau amîndouă elementele.

Dealtfel toate manifestările curente ale atomilor, toate reacţiile chimice cu care avem noi deaface în viaţa de toate zilele, sînt legate de păturile de electroni.

Aceşti electroni sînt slab legaţi în atom aşa încît îi putem turbura cu mijloace relativ uşoare, prin încălzire, prin ciocnire cu lumină sau cu alţi electroni, printr-o excitare electrică etc. Astfel, toate manifestările atomilor mai curente, acele legate de păturile electronice, se fac cu jocuri relativ mici de energii, în comparaţie cu energiile puse în joc, aşa cum vom vedea, în transformările nucleare.

Aceste jocuri mici de energii au dat totuşi suficientă energie degajată în unele reacţiuni chimice, încît să ne construim cu ajutorul lor civilizaţia.

Căldura degajată în reacţia de ardere a cărbunelui este destul de mare; astfel un gram de cărbune combinat cu oxigenul dau bioxid de cărbune şi 8000 calorii mici.

Căldura degajată în această reacţie a servit omenirii ca să-şi construiască viaţa actuală.

Pînă în timpul din urmă deci, norul de electroni ai atomilor ne-a ajutat ca viaţa să ne fie mai uşoară; aceasta a fost posibil prin descoperirea focului.

Inainte, aşa cum ştim pentru organizarea vieţii sale, omul era nevoit să se servească numai de braţe, de energia lui muşchiulară, care este mică, şi în general mult mai mică decît a animalelor sălbatice, care îl înconjurau.

Cu inteligenţa lui s-a apărat cum a putut, şi-a agonisit ce-i trebuie pentru viaţă luptînd din greu, a domesticit animalele sălbatice care i-au adus multă vreme un ajutor preţios în munca lui de toate zilele.

Ajutorul mare însă pe care l-a tras omul din natură a fost acel pe care i l-a oferit focul, reacţia chimică de oxidare.

In expunerea viitoare vom vedea că putem să schimbăm constituţia nucleelor prin reacţiuni chimice nucleare, şi cum prin acestea se pun în joc energii de milioane de ori mai mari decît în reacţiunile chimice obişnuite. Aceasta ne va face să putem înţelege importanţa pe care o are pentru viitorul omenirii posibilitatea de a produce reacţiuni nucleare masive şi cum prin aceste operaţii, ajungem să stăpînim izvoare primare de energie din univers, situînd omul şi civilizaţia lui pe o scară mult mai înaltă decît cea de pînă acum.

Cronica evenimentelor internaţionale

Washingtonul intensifică presiunile asupra Franţei

Două din marile probleme care frămîntă lumea internaţională sînt legate de Franţa: încetarea focului în Indochina şi chestiunea securităţii europene. Cum e şi firesc între aceste două probleme s-a stabilit o legătură, influenţa fiind reciprocă, una condiţionînd-o pe cealaltă.

Ţinînd seama de această situaţie se pare că diplomaţia americană şi-a ales o linie oarecum diferită de trecut, fapt ce se reflectă în comunicatul asupra întrevederii Churchill-Eisenhower.

Despre ce este vorba? Simţind pulsul opiniei publice mondiale, în general, şi ale celei franceze, în special, Departamentul de Stat şi-a camuflat intenţiile de torpilarea imediată a Conferinţei de la Geneva. Făcînd această „concesie" Dulles şi compania cerea în schimb ratificarea grabnică de către parlamentul francez a tratatului „comunităţii defensive europene" ceea ce ar fi putut constitui pentru guvernul Eisenhower un atu în faţa Congresului american şi a marilor monopolişti în preajma campaniei electorale.

Desigur că obţinînd ratificarea c.d.e. Dulles s-ar fi grăbit să renunţe la „concesia" făcută şi ar fi trecut la internaţionalizarea războiului în Indochina.

Consilierii Departamentului de Stat au ignorat însă faptul că la Geneva lucrurile s-ar putea desfăşura altfel de cît ar fi dorit-o stăpînii lor. Graţie eforturilor Uniunii Sovietice, R. P. Chineze şi R. D. Vietnam s-a ajuns la anumite rezultate pozitive în chestiunea indochineză ceea ce a creiat un climat favorabil tratativelor.

Deci, orice francez cinstit care şi-a păstrat raţiunea — acea însuşire specifică francezilor — şi spre nemulţumirea lui Dulles se găsesc milioane de asemenea oameni în Franţa — a văzut limpede că dacă sînt posibile progrese pe baza tratativelor în problema Indochinei, ele pot fi obţinute şi în Europa. Dar în calea destinderii încordării internaţionale stă politica americană în Europa bazată pe c.d.e. care îşi propune scindarea acestui continent în blocuri ostile şi oficializarea renaşterii Wehrmachtului. Astfel a acţionat interdependenţa celor două probleme — Indochina şi securitatea europeană — înlăturînd construcţiile fanteziste ale imperialiştilor americani, care plecînd de la un fenomen real au încercat să tragă spuza pe turta lor prin noi acţiuni agresive.

Această situaţie creiată în Europa unde două din cele mai mari ţări occidentale — Franţa şi Italia — nu au ratificat încă c.d.e. a făcut ca în ultimele săptămîni Washingtonul să încerce să-şi refacă prestigiul care a ieşit şifonat în Asia şi care se cam clatină şi la Paris.

Aşa că diplomaţia americană şi filialele ei europene şi-au desbrăcat mănuşile diplomatice şi „diplomaţia, armata, politica, propaganda, finanţele, activitatea de afaceri, aliaţii, clienţii, sateliţii, tentările, şantajul, cererile — totul a fost mobilizat pentru marea ofensivă care a început... pentru a lega Franţa şi a smulge un vot parlamentului" în chestiunea c.d.e. — după cum se exprima plin de umor influentul ziar burghez parizian „Le Monde".

Inainte însă de a explica în ce constă fondul noului şantaj îndreptat împotriva Franţei e bine pentru a înţelege amploarea lui să numărăm de cîte ori s-a exercitat.

1/Ameninţarea de a anula „ajutorul" militar american ţărilor care nu au ratificat acordurile de la Bonn şi Paris (c.d.e.). 2/Scrisoarea lui Eisenhower către R. Coty, preşedintele Franţei, în care se cerea ratificarea imediată a c.d.e., — scrisoare care parcă ar fi fost adresată Porto-Ricoului sau Cubei — şi nu unei mari puteri. 3/Spaak, ministrul de externe al Belgiei, cere convocarea unei conferinţe a statelor participante la c.d.e 4/Declaraţia din 28 iunie a.c. a lui Churchill-Eisenhower în care se spune textual că „noi întîrzieri aduse intrării în vigoare a tratatelor pentru înfiinţarea c.d.e. ...ar putea prejudicia solidaritatea naţiunilor atlantice". 5 Declaraţia ambasadorului american la Paris, Dillon, care ameninţă Franţa cu crearea unei armate vest-germane independente, în afara c.d.e 6/Declaraţia lui Conant, înaltul comisar american în Germania occidentală, cu conţinut identic celei făcute de Dillon. 7/Cuvîntarea lui Adenauer, care a depăşit orice limită, şi în care Franţa este ameninţată cu crearea unei armate germane la graniţa ei şi „îndreptată, poate împotriva ei". 8/Inceperea la Londra a lucrărilor, sub preşedenţia lui Frank Roberts, ajutor al ministrului adjunct al afacerilor externe al Angliei, a unei comisii anglo-americane cu scopul examinării „metodelor de a se asigura înarmarea Germaniei occidentale în cazul eşuării planului de creare a c.d.e.". (Reuter).

Chiar şi numai citirea acestei liste e îndeajuns pentru a înţelege că la Washington şi nu la Paris lucrurile nu stau tocmai bine; realitatea oglindeşte cu prisosinţă enervarea monopoliştilor americani care în doi ani şi două luni nu au reuşit să zmulgă parlamentelor cu **majoritate burgheză** din Franţa şi Italia aprobarea tratatului „comunităţii defensive europene".

Fondul noii manevre, pentru care au fost puse la bătaie cele mai dibace metode ale imperialismului american, constă în ameninţarea de a reface armata nazistă fără ca aceasta să mai fie controlată în cadrul c.d.e. Acestei acţiuni i s-au alăturat politicienii englezi care se folosesc în buna parte de problemele europene pentru a zmulge unele concesii americane în Asia. Pe de altă parte diplomaţii britanici urmăresc ca prin ratificarea c.d.e., Anglia să capete rolul de arbitru, fiind singura ţară mai mare din Europa occidentală neparticipantă la c d e. De asemenea Anglia speră la locul de mijlocitor între S.U.A. şi c.d.e. Nu trebuiesc ignorate nici interesele economice ale Angliei care prin c.d.e. speră să atenueze concurenţa vest-germană şi cea franceză.

In fapt nu există nici un fel de dilemă căci înarmarea Wehrmachtului va fi făcută şi în cadrul c.d.e., înarmare ce nu va putea fi controlată, deoarece armata vest-germană va fi cea mai bine înzestrată şi cea mai numeroasă. Cu bună dreptate se spune că Franţei i se oferă următoarele alternative: „ori te spînzuri (adică intri în c.d.e.), ori te omoară" (adică refacerea unei armate naţionale vest-germane).

Trebuie de asemenea arătat că imperialiştii americani caută şi alte soluţii, cum ar fi încheierea unei alianţe între S.U.A., Anglia şi Germania occidentală, fără participarea Franţei; o alianţă între S.U.A. şi Germania occidentală; atenţie merită şi proiectul unui pact care să includă Germania occidentală, Spania şi statele „alianţei balcanice": Grecia, Turcia şi Iugoslavia. In legătură cu această ultimă alternativă trebuie pusă şi vizita făcută acum cîteva zile la Bonn de Papagos, primul ministru al Greciei.

Dar „revolverul pus la tîmpla Franţei" — după cum scrie ziarul englez „Observer" referindu-se la ameninţările americano-vest germane — nu a speriat opinia publică; ţeava rece a pistolului a trezit pe unii francezi dintre cei care mai îşi făceau iluzii asupra intenţiilor imperialismului yankeu.

Cu o rară unanimitate ziarele franceze au condamnat noile încercări de şantaj americane. „Le Monde" scria: *„Tonul declaraţiilor făcute în ultimul timp la Washington şi Bonn a devenit inadmisibil... Presiunile exercitate asupra noastră capătă tot mai mult caracterul unui ultimatum, pe care însă guvernul nostru trebuie să-l respingă imediat"*. Iar ziarul proamerican „L'Aurore" apreciază tratativele anglo-americane de la Londra, la care Franţa nu a fost invitată să participe, ca „un atentat la legalitatea internaţională". De altfel însăşi cunoscutul ziar american „New York Times" scria sub semnătura corespondentului său la Londra, Middleton: *„Deşi tratativele de la Londra se desfăşoară într-o atmosferă de discuţii cu un înţeles profund, în cercuri competente s-a ajuns la concluzia că edificiul politicii anglo-americane în Europa a fost considerabil avariat în ultima lună"*.

Cît priveşte perspectivele de viitor se poate afirma că poziţia actualului guvern francez nu este pe deplin clară, dar în orice caz se poate spune că azi în Franţa nu se mai poate menţine un guvern care susţine necondiţionat planurile de creare a c.d.e. — aceasta bine înţeles ca urmare a luptei hotărîte a maselor populare.

Ideea securităţii colective în Europa găseşte mereu noi sprijinitori, şi propunerile sovietice făcute în acest sens au o influenţă crescîndă în viaţa internaţională. Aceasta a făcut ca pînă şi o publicaţie economică franceză „Perspectives" — să scrie că interesele Franţei şi ale întregii lumi, cer crearea nu a unei „Europe în şase state", ci a „Europei cu adevărat independente, care să grupeze cele peste 30 de state europene".

Reglementarea drepturilor legitime ale R. P. Chineze la ordinea zilei

„Chestiunea admiterii Chinei comuniste la O.N.U. este subiectul de conversaţie nr. 1 în Statele Unite în momentul de faţă în ce priveşte politica externă" — scria la 8 iunie Paul Ford, comentatorul consacrat al Agenţiei oficiale de ştiri americane „Buletinul de ştiri al Casei Albe". Intr-adevăr ultima săptămînă a excelat în Statele Unite prin multitudinea discuţiilor pe marginea admiterii R.P. Chineze în Organizaţia Naţiunilor Unite. Numeroşi oameni politici, ziarişti şi comentatori de radio, au acordat o atenţie deosebită acestei probleme. Trebuie însă precizat că principala caracteristică a discuţiilor este obstrucţia făţişă pe care continuă să o adopte Statele Unite în privinţa reglementării juste a drepturilor legitime ale marelui stat Popular Chinez.

Cel care a deschis zgomotoasa campanie a fost senatorul William Knowland — liderul majorităţii republicane din senat. Intr-o declaraţie dată publicităţii, senatorul William Knowland, adept cunoscut al politicii de forţă a cerut ca Statele Unite să părăsească O.N.U. în cazul în care China ar fi admisă în această organizaţie. El şi-a ameninţat chiar colegii că va... demisiona din postul său dacă acest lucru se va întîmpla. In zilele următoare exemplul lui Knowland l-au urmat şi alţii. Rînd pe rînd Nixon, vicepreşedintele Statelor Unite, Dulles, secretarul departamentului de stat şi însfîrşit Eisenhower au pronunţat discursuri pe această temă. Acesta din urmă în conferinţa sa de presă din 6 iulie a ţinut să reafirme că: „In situaţia actuală se opune cu desăvîrşire şi în mod categoric admiterii Chinei comuniste la O.N.U."

Unii corespondenţi de presă consideră că această campanie de largi proporţii pornită în Statele Unite ar putea avea ca rezultat convingerea opiniei publice mondiale de intransigenţa şi consecvenţa politicii americane. Examinarea însă cît de succintă a celor ce se petrec în Statele Unite denotă cu totul altceva. In primul rînd este vorba de faptul că în prezent politicienii americani au devenit ei înşişi sceptici în ceea ce priveşte succesul tacticii lor obstrucţioniste. Numeroasele luări de poziţie ale oficialităţilor americane pot fi în mod just calificate ca încercări de constrîngere a statelor aliate pentru ca acestea să-şi însuşească teza americană. Este semnificativ în această ordine de idei că discursurile „ferme" ale senatorilor americani au fost urmate de propuneri cît se poate de practice. Printre acestea poate fi relatat amendamentul pe care Statele Unite intenţionează să-l aducă la legea ajutorului pentru străinătate care — potrivit afirmaţiilor senatorului Knowland ar urma „să desfiinţeze sprijinul financiar din partea Statelor Unite pentru O.N.U. dacă o naţiune care a fost declarată agresoare va fi acceptată ca membră". Este cazul să reamintim că datorită presiunilor politicii de forţă americane Organizaţiei Naţiunilor Unite i-a fost impusă o rezoluţie care declara China drept... agresoare. Este limpede deci că amendamentul proiectat urmăreşte împiedicarea accesului Chinei în O.N.U. pe calea cea mai preferată de Statele Unite — şantajul cu faimosul „ajutor" american.

Poate fi oare această politică calificată ca simbolizînd deosebita încredere în sine? Este evident că de aci reiese cu totul altceva — recunoaşterea eşecului diplomaţiei de forţă.

Explicaţia campaniei de ultimă oră din Statele Unite poate fi de asemenea găsită în aceea că în prezent problema restabilirii drepturilor legitime ale statului popular chinez în ceea ce priveşte Organizaţia Naţiunilor Unite se pune în mod deosebit de acut. Se ştie astfel că la ultima sesiune a Adunării Generale a O.N.U nu s-a putut respinge fondul problemei excluderii rămăşiţelor gomindaniste din O.N.U. şi participarea reprezentanţilor legali ai Chinei în această organizaţie. Tot ce au putut obţine atunci americanii a fost amînarea discutării acestei probleme cu un an. Cea de a 9-a sesiune, care se deschide anul acesta, are deci înscrisă pe ordinea sa de zi importanta problemă a participării Chinei în O.N.U. Nu este vorba însă de simple probleme calendaristice sau procedurale. Anul care s-a scurs era aşteptat de Statele Unite cu speranţa că va reuşi să împiedice creşterea prestigiului internaţional al Chinei populare.

Dar anul care a trecut — şi tocmai acesta este faptul cel mai important — a dovedit cu totul altceva. In acest an prestigiul Chinei a crescut, rolul său de mare putere a ieşit şi mai mult la iveală, ea a exercitat o influenţă covîrşitoare în ceea ce priveşte reglementarea problemelor asiatice ca şi a altor probleme internaţionale. Trebuie de asemenea relevat faptul că Republicii Populare Chineze îi aparţin numeroase iniţiative care au avut ca scop accelerarea încheierii armistiţiului în Coreea, precum şi facilitarea încetării focului în Indochina.

Anul care s-a scurs, în pofida calculelor diplomaţiei americane, a dovedit existenţa unei largi mişcări de simpatie în rîndul popoarelor asiatice faţă de politica Chinei noi. Insăşi conferinţa de la Geneva marchează o etapă importantă pe calea recunoaşterii Chinei ca mare putere.

Intîlnirea recentă a lui Ciu En-lai cu Nehru şi apoi cu primul ministru al Birmaniei U Nu au constituit evenimente de mare importanţă care marchează de asemenea creşterea prestigiului internaţional al R.P. Chineze în Asia şi în întreaga lume.

In general aceste fapte turbură foarte mult pe politicienii americani deoarece ei îşi dau seama că în momentul de faţă mai mult ca oricînd faptele sînt împotriva lor şi că indiferent dacă ei o vor sau nu, China a intrat în viaţa politică internaţională fiind recunoscută ca mare putere.

In această ordine de idei este semnificativ de caracterizat poziţia Marii Britanii. Numeroşi ziarişti din rîndul acelora care sînt la Geneva, sau chiar din capitalele occidentale, remarcă că între poziţia americană şi cea britanică în problema admiterii Chinei există deosebiri. Acest lucru se recunoaşte în primul rînd în Statele Unite. „In momentul de faţă vechea primejdie a unui litigiu cu Marea Britanie — scria la 7 iulie agenţia „Associated Press, este mult mai acută". Se arată că nepotrivirea de păreri între Anglia şi Statele Unite în problema Chinei a fost relevată chiar în cadrul recentelor tratative de la Washington. Aceeaşi agenţie americană, „Associated Press", relata la 6 iulie că „Eisenhower şi primul ministru Churchill nu au izbutit să ajungă la o atitudine comună anglo-americană faţă de China comunistă. Churchill a părăsit Washingtonul convins că Marea Britanie va trebui în cele din urmă să sprijine revendicările guvernului de la Pekin pentru reprezentarea Chinei în O.N.U." Interesele economice ale Marii Britanii nu-i pot permite acesteia să nu adopte o politică realistă faţă de problema reglementării relaţiilor cu Republica Populară Chineză.

In timp ce presa americană consideră problema admiterii Chinei în O.N.U. prin prizma politicii departamentului de stat, în paginile presei engleze au apărut în ultimele zile numeroase articole care condamnă într-un mod hotărît poziţia americană şi cere guvernului britanic să militeze pentru admiterea R.P. Chineze în O.N.U.

„Churchill, scrie „Daily Herald", trebuie să-l facă pe Eisenhower să înţeleagă că trebuie neapărat ca China comunistă să fie admisă în O.N.U. Există în Asia peste 1.300.000.000 locuitori. Mai mult de o treime sînt de naţionalitate chineză. Cum se poate ajunge la o reglementare durabilă în Asia dacă se refuză Chinei, aceastã mare putere asiatică, un loc printre marile puteri mondiale".

Problema restabilirii drepturilor legitime ale Republicii Populare Chineze este la ordinea zilei. Din Asia pînă în Europa mase de sute de milioane de oameni cer ca Organizaţia Naţiunilor Unite să înceteze a fi o organizaţie nereprezentativă şi ca să fie restabilite drepturile tuturor statelor care în prezent, din cauza politicii de dictat a Statelor Unite, nu fac parte din O.N.U. In ceea ce o priveşte Republica Populară Chineză şi-a cîştigat pe merit locul ce i se cuvine în cadrul O.N.U. Desfăşurînd o politică consecventă de colaborare cu toate ţările, apărînd fără preget principiile păcii şi a neamestecului în afacerile altor state, Republica Populară Chineză a devenit un factor stabilizator al păcii şi securităţii Asiei. Indiferent dacă acest lucru place sau nu reprezentanţilor departamentului de stat sau Pentagonului, indiferent dacă presa americană sau a ţărilor docile varsă fluvii de venin împotriva Chinei, evenimentele au depăşit încercările izolaţioniste americane.

Republica Populară Chineză trebuie să-şi ocupe locul său în cadrul Organizaţiei Naţiunilor Unite.

S. BRAND
S. VERONA

In jurul Conferinţei de la Geneva

GENEVA 10 (Agerpres). — TASS transmite:

După cum s-a aflat, în şedinţa din 9 iulie a celor nouă delegaţii, care continuă să examineze problema restabilirii păcii în Indochina, delegaţia R. P. Chineze şi-a expus considerentele în legătură cu observaţiile reprezentanţilor Franţei, Laos-ului şi Cambodgiei cu privire la cel de al 3-lea punct al propunerilor chineze prezentate la 16 iunie. Acest punct prevede, după cum se ştie, interzicerea introducerii în Laos şi Cambodgia din afară, după încetarea operaţiunilor militare, de noi unităţi şi personal militar din forţele terestre, maritime militare şi militare aeriene, de diferite arme şi muniţii. In ceea ce priveşte problema cantităţii şi tipurilor de arme, care pot fi introduse în Laos şi Cambodgia pentru nevoile autoapărării, potrivit propunerii delegaţiei R.P. Chineze, ea trebuie să constituie subiectul unor tratative speciale.

In şedinţa din 9 iulie, delegaţia R. P. Chineză a subliniat că încetarea, prevăzută în propunerea ei, a introducerii în Indochina, din afară de noi trupe, personal militar, armament şi muniţii după încetarea operaţiunilor militare, este una din cele mai importante condiţii pentru ca operaţiunile militare să nu reînceapă.

Ţinînd seamă de declaraţiile reprezentanţilor Laos-ului şi Cambodgiei cu privire la faptul că ele trebuie să introducă armament în scopul autoapărării, delegaţia R. P. Chineze a propus examinarea acestei probleme. In şedinţa din 6 iulie, reprezentanţii Laos-ului şi Cambodgiei au dat asigurări că introducerea de arme în aceste ţări după încetarea operaţiunilor militare, va fi limitată la nevoile apărării. Delegaţia R. P. Chineze a declarat la 9 iulie că ia act de aceste asigurări.

Delegaţia R. P. Chineze a declarat din nou că crearea de baze militare străine este incompatibilă cu principiul care prevede limitarea introducerii de arme pentru nevoile autoapărării. Reprezentantul R. P. Chineze a amintit că la şedinţa plenară din 8 iunie, delegaţia Cambodgiei a declarat că Cambodgia nu va admite crearea de baze militare străine pe teritoriul ei, şi şi-a exprimat convingerea că reprezentanţii Laos-ului şi Cambodgiei nu vor aduce obiecţiuni împotriva acestui principiu.

Delegaţia R. P. Chineze a declarat că, ţinîndu-se seama de relaţiile Laos-ului şi Cambodgiei cu Uniunea Franceză, poate fi studiată problema nevoilor Laos-ului şi Cambodgiei în ceea ce priveşte personalul militar şi tehnic din partea Uniunii Franceze pentru a acorda ajutor la pregătirea armatei.

Delegaţia R. P. Chineze şi-a exprimat speranţa că reprezentanţii comandamentelor celor două părţi vor duce tratative pe baza principiilor expuse de delegaţia R. P. Chineze şi că se va ajunge la un acord acceptabil în problema armelor necesare pentru autoapărarea Laos-ului şi Cambodgiei.

După cum se relatează, în şedinţa din 9 iulie a continuat de asemenea examinarea problemei controlului asupra îndeplinirii condiţiilor acordului cu privire la încetarea operaţiunilor militare.

Delegaţia R. D. Vietnam a subliniat apropierea considerabilă a punctelor de vedere în ceea ce priveşte principiile generale. Toţi au recunoscut că este nevoie de două categorii de organe de control: o comisie mixtă de armistiţiu şi o comisie neutră de supraveghere. După părerea delegaţiei R. D. Vietnam se poate considera recunoscut faptul că relaţiile dintre aceste două organe sînt relaţii de coordonare şi nu de subordonare, bazate nu pe ierarhia puterii, ci pe diviziunea muncii.

După cum se anunţă, delegaţia R. D. Vietnam a subliniat în continuare că în ceea ce priveşte procedura de votare în sînul comisiei neutre s-a realizat o înţelegere pe baza principiului că numeroase probleme pot fi hotărîte cu majoritate de voturi, în timp ce unele probleme de importanţă excepţională (cazuri de încălcare a acordurilor, de natură a provoca reluarea operaţiunilor militare, cazuri de modificare a condiţiilor acordului de armistiţiu) urmează să fie examinate separat. Toţi au fost de asemenea de acord cu principiul fundamental al organizării controlului pentru Indochina. Acest principiu constă în aceea că, dat fiind că pacea este indivizibilă pe întreg teritoriul Indochinei, şi controlul trebuie să fie indivizibil. Trebuie să ţinem însă seama şi de condiţiile specifice din Cambodgia şi Laos.

In şedinţa din 9 iulie, delegaţia R. D. Vietnam a făcut de asemenea o serie de observaţii în problemele privind organizarea controlului, atribuţiile comisiilor, structura şi modul lor de funcţionare.

Delegaţia R. D. Vietnam şi-a expus considerentele asupra modului în care trebuie împărţită munca între comisia mixtă şi comisia internaţională. După părerea delegaţiei R. D. Vietnam, această problemă urmează să fie examinată din două puncte de vedere: din punctul de vedere al naturii problemelor şi din punctul de vedere al rolului celor două comisii. După părerea delegaţiei R. D. Vietnam, controlul asupra îndeplinirii condiţiilor acordului cu privire la încetarea operaţiunilor militare, trebuie să revină în primul rînd comisiei mixte, formată din reprezentanţii părţilor interesate.

După cum se anunţă, reprezentantul delegaţiei sovietice a făcut în şedinţa din 9 iulie unele observaţii în legătură cu declaraţiile delegaţiilor R.P. Chineze şi R.D. Vietnam. Vorbind despre propunerea delegaţiei chineze, care prevede admiterea introducerii în Laos şi Cambodgia a unei anumite cantităţi de arme necesare pentru autoapărare, delegaţia sovietică a subliniat că la examinarea problemei cantităţii şi tipurilor acestor arme este necesar să se pornească de la principiul că nu trebuie să se admită o asemenea acumulare de arme şi forţe militare în Laos şi Cambodgia care ar putea crea o primejdie pentru vecini. Reprezentantul delegaţiei U.R.S.S. a arătat că numeroase delegaţii au subliniat această situaţie, şi nu fără temei, de oarece sînt cunoscute cazuri cînd unele state folosesc teritoriul unor state suverane spre a crea o primejdie pentru statele vecine.

Referindu-se la problema controlului asupra respectării acordului cu privire la încetarea operaţiunilor militare, delegaţia sovietică a subliniat că în ultimele trei săptămîni conferinţa a depus multe eforturi în scopul apropierii punctelor de vedere, cel puţin în problemele principale. In această privinţă a făcut multe şi delegaţia franceză. Totuşi, în şedinţa din 9 iulie, reprezentantul Franţei s-a străduit să sublinieze punctele asupra cărora nu s-a realizat o înţelegere şi a trecut complet sub tăcere problemele în care punctele de vedere s-au apropiat. Din această cauză, reprezentantul delegaţiei U.R.S.S. a spus că participanţii la conferinţă au motive să constate realizarea unui anumit progres, deşi au mai rămas încă, desigur divergenţe şi mai trebuie depuse multe eforturi pentru a obţine hotărîri acceptabile.

Există toate motivele, a subliniat reprezentantul delegaţiei U.R.S.S. pentru a declara că a fost creată baza pentru a păşi mai repede pe calea adoptării unor acorduri acceptabile. Pentru aceasta este nevoie ca delegaţiile să-şi continuie eforturile în această direcţie şi să nu se apuce să caute piedici şi argumente artificiale, să nu le fie teamă să recunoască ceea ce constituie hotărîri stabilite de comun acord.

In legătură cu relaţiile sovieto-iraniene

TEHERAN 10 (Agerpres). — TASS transmite: După cum s-a aflat la Teheran, la 8 iulie a. c., A. I. Lavrentiev, ambasadorul U.R.S.S. în Iran a vizitat pe A. Entezam, ministrul afacerilor externe al Iranului şi din însărcinarea Guvernului Sovietic i-a înmînat un memoriu cu următorul conţinut:

„In ultimul timp, în presa iraniană şi străină au apărut o serie de ştiri privitoare la măsurile luate de guvernul S.U.A. şi de guvernele altor ţări în vederea atragerii Iranului în blocul militar agresiv care este pe cale de a fi constituit în Orientul Apropiat şi Mijlociu, avînd la bază alianţa militară turco-pakistaneză încheiată în aprilie a. c.

Atenţia Guvernului Sovietic a fost atrasă, în special, de ştirile despre tratativele care au avut loc de curînd la Teheran între domnul Henderson, ambasadorul S.U.A. în Iran şi domnul Zahedi, primul ministru al Iranului, şi în cadrul cărora ar fi fost date în numele Iranului unele asigurări privitoare la participarea Iranului la măsurile militare ale S.U.A. în Orientul Apropiat şi Mijlociu.

In legătură cu aceasta, Guvernul Sovietic atrage atenţia guvernului iranian asupra obligaţiilor pe care şi le-a asumat Iranul potrivit tratatului sovieto-iranian din 1 octombrie 1927 cu privire la garanţii şi neutralitate. Potrivit acestui tratat „fiecare din părţile contractante se obligă să nu participe nici de fapt şi nici formal la alianţe sau convenţii politice îndreptate împotriva securităţii pe uscat sau pe mare a celeilalte părţi contractante, ca şi împotriva integrităţii, independenţei sau suveranităţii ei". (Articolul 3 al tratatului).

Ţinînd seama de existenţa acestor obligaţii, Guvernul Sovietic doreşte să obţină de la guvernul iranian explicaţiile cuvenite asupra fondului chestiunii expuse mai sus".

Domnul Entezam, ministrul Afacerilor Externe al Iranului a promis să prezinte memoriul spre examinare guvernului iranian.

„S.U.A. împing Iranul pe o cale primejdioasă"

UN ZIAR IRANIAN DESPRE ARTICOLUL DIN „PRAVDA"

TEHERAN 10 (Agerpres). — TASS transmite: Intr-un comentar consacrat articolului publicat la 2 iulie de ziarul „Pravda" sub titlul „S.U.A. împing Iranul pe o cale primejdioasă", ziarul „Iranian Telegraf Ruzane" scrie:

„Considerăm că înainte de a da un răspuns ziarului „Pravda", noi trebuie să ne răspundem nouă înşine la următoarea întrebare: „Sîntem oare noi neutri?". Şi ziarul arată că este greu să se dea crezare numai declaraţiilor şi emisiunilor care vorbesc despre neutralitate, în timp ce diferiţi consilieri străini călătoresc în mod liber prin ţară şi se întîlnesc cu şefii de triburi din ţară, în timp ce misiunile militare şi economice duc tratative secrete cu conducătorii Iranului, iar membri ai parlamentului fac declaraţii despre aderarea la un anumit bloc, declaraţiile lor fiind sprijinite de unele ziare.

Făcînd o paralelă între evenimentele din Iran şi cele din Guatemala, ziarul subliniază rolul Statelor Unite în înlăturarea de la putere a lui Mosaddik.

„De ce trebuie să urmăm exemplul Turciei şi nu al Indiei? — scrie în continuare ziarul. Ce a cîştigat Turcia în afară de faptul că se află în permanenţă într-o stare de nelinişte şi gata de luptă, că a format 19 divizii de tineri care azi sau mîine vor fi trimişi să lupte, că a smuls ţăranul de pe pămîntul lui, muncitorul de la strung şi studentul de la învăţătură, pregătindu-i pe toţi pentru a ucide şi a fi ucişi...

Americanii nu au dreptul, sub pretextul acordării unui ajutor... să se amestece în afacerile noastre care ne privesc numai pe noi înşine. Amestecul lor în aceste treburi prejudiciază prestigiul nostru internaţional... şi, doamne fereşte, ar putea provoca în Iran nenorocirile care au fost provocate de ei în Coreea şi Indochina".

Scurte ştiri

● Adunarea Naţională Franceză a hotărît să suspende lucrările pînă la 20 iulie, dată pînă la care se presupune că primul ministru Mendes-France va fi realizat un armistiţiu în Indochina sau va demisiona.

● Agenţia France Presse anunţă că în cursul unui expozeu asupra situaţiei militare făcut la 9 iulie, generalul Ely, comandantul şef al forţelor militare franceze din Indochina, a recomandat evacuarea oraşului Hanoi.

● La 9 iulie, o delegaţie sovietică a părăsit Moscova plecînd pe calea aerului spre Sofia, unde va participa la conferinţa internaţională a studenţilor de la şcolile agricole.

● O delegaţie de tineri sovietici alcătuită din I. Zubkov, conducătorul delegaţiei, V. Bogatirev şi I. Rahimova a părăsit Moscova plecînd spre Republica Populară Democrată Coreeană. Delegaţia va participa la întîlnirea activiştilor tineretului coreean.

● Agenţia France Presse anunţă că colonelul Castillo Armas, căpetenia forţelor de invazie în Guatemala, a fost numit şef al juntei militare guatemaleze.

Telegrame

Tovarăşului JAMS RANGHIIN SAMBU
Preşedintele Prezidiului Marelui Hural Popular

ULAN BATOR

Cu prilejul celei de a 33-a aniversări a Revoluţiei Populare Mongole, permiteţi-mi, tovarăşe preşedinte, să vă transmit din partea Prezidiului Marii Adunări Naţionale a Republicii Populare Romîne cele mai sincere felicitări şi urări de noi succese pentru continua înflorire a Republicii Populare Mongole.

Dr. PETRU GROZA
Preşedintele Prezidiului Marii Adunări Naţionale a Republicii Populare Romîne

Tovarăşului IUMJAGHIIN ŢEDENBAL
Preşedintele Consiliului de Miniştri al Republicii Populare Mongole

ULAN BATOR

Cu ocazia celei de a 33-a aniversări a Revoluţiei Populare Mongole, vă rog să primiţi, tovarăşe preşedinte, călduroase felicitări.

Poporul romîn urează poporului prieten mongol noi succese în munca sa rodnică pentru dezvoltarea şi înflorirea Republicii Populare Mongole şi în lupta comună pentru apărarea păcii şi securităţii internaţionale în fruntea căreia se află marea noastră prietenă, Uniunea Sovietică.

GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ
Preşedintele Consiliului de Miniştri al Republicii Populare Romîne

Tovarăşului BAIARÎN JARGALSAIHAN
Ministru al Afacerilor Externe al Republicii Populare Mongole

ULAN BATOR

Cu ocazia celei de a 33-a aniversări a Revoluţiei Populare Mongole vă rog să primiţi, tovarăşe ministru, calde felicitări şi urări de noi succese în munca paşnică a poporului mongol pentru propăşirea patriei sale, pentru victoria cauzei păcii şi a colaborării între popoare.

SIMION BUGHICI
Ministru al Afacerilor Externe al Republicii Populare Romîne

ŞTIRI SPORTIVE

● Astăzi după amiază cu începere de la ora 17 pe stadionul Republicii va începe întîlnirea internaţională de atletism dintre echipele selecţionate ale R.P.R. şi Elveţiei.

Programul primei zile de concurs este următorul: ora 17: deschiderea festivă: 110 m. garduri, prăjină, 10 km. marş, înălţime fete, triplu salt, disc fete, greutate băieţi, 100 m. plat băieţi şi fete, 800 m. plat băieţi, 400 m. plat băieţi, suliţă băieţi, 5000 m. plat, ştafeta 4x100 m. fete şi ştafeta 4x100 băieţi.

Intrecerile celei de a doua zi a întîlnirii se vor desfăşura luni 12 iulie de la ora 17 tot pe stadionul Republicii.

● Stadionul Republicii din Capitală va găzdui miercuri 14 iulie, cu începere de la ora 18, întîlnirea internaţională prietenească de fotbal dintre echipa selecţionată a tineretului din R.P.R. şi echipa „Haladaş", care activează în prima divizie a campionatului R.P. Ungare.

Echipa maghiară este aşteptată să sosească în Capitală marţi dimineaţa.

● La invitaţia Comitetului pentru Cultură Fizică şi Sport al U.R.S.S., la 9 iulie a sosit la Moscova echipa selecţionată de fotbal a Norvegiei care va susţine mai multe întîlniri prieteneşti cu echipele sovietice.

In primul joc, care va avea loc la 11 iulie, fotbaliştii norvegieni vor juca la Moscova cu echipa „Spartak".

● In cadrul unui concurs de atletism desfăşurat recent la Kiev, atletul sovietic Vasili Kuzneţov, în vîrstă de 22 ani, a stabilit un nou record european la decatlon. El a totalizat 7959 puncte, performanţă superioară cu 105 puncte recordului european şi 179 puncte recordului U.R.S.S., deţinut de atletul estonian Heino Lipp, care-l stabilise acum 6 ani.

● Canotorii sovietici care au participat la competiţia internaţională „Regata de la Henley", desfăşurată zilele trecute la Londra, s-au reîntors la 9 iulie la Moscova.

Participînd pentru prima oară la această tradiţională competiţie internaţională care datează din anul 1839, canotorii sovietici au repurtat succese remarcabile, cîştigînd victoria în 3 din cele 5 probe desfăşurate.

Informaţie

Vineri a sosit în Capitală istoricul muzeolog maghiar Laszlo Barkoczi, care ne vizitează ţara în cadrul acordului de colaborare culturală dintre ţara noastră şi R. P. Ungară.

Pe aeroportul Băneasa, oaspetele a fost salutat de reprezentanţi ai Institutului Romîn pentru Relaţiile Culturale cu Străinătatea şi ai Academiei R.P.R.

(Agerpres)

SPECTACOLE

DUMINICĂ 11 IULIE

TEATRE: Teatrul de vară (Parcul de Cultură şi Odihnă „I. V. Stalin"): Vlaicu Vodă; **Ansamblul de Estradă al R.P.R.:** Miniaturi pe portativ (la sala din Calea Victoriei).

CINEMATOGRAFE: **Patria, Elena Pavel:** Cafeneaua de pe bulevard; **Republica, I. C. Frimu:** Crîngul de Călini; **T. Vladimirescu:** Fanfan la Tulipe; **Infrăţirea între popoare;** Hamlet; **Maxim Gorki:** In gheţurile oceanului, Tineri sportivi, Cine-i primul; **Bucureşti, Grădina „Progres":** Primăvara; **Lumina:** Inimă rece; **Victoria:** Vacanţă cu Andel; **Gh. Doja:** In numele legii; **Alex. Popov:** Iulia; **8 Martie:** Brigada lui Ionuţ. Meciul de fotbal R. P. Ungară—Anglia la Budapesta; **Vasile Roaită:** Emirul din Buhara; **Cultural:** Aventură la castel; **Unirea, 23 August:** Slugă la doi stăpîni; **Constantin David:** Maeştrii baletului rus; **Alex. Sahia:** Trenul merge spre răsărit; **Flacăra:** Marile speranţe; **Munca** (Şos. Mihai Bravu 221): Petroliştii din Caspica, Zborul în lună; **Donca Simo:** Pulbere argintie; **Arta:** Primăvara la Moscova; **Popular:** Balaurul; **M. Eminescu:** Umbre; **Moşilor:** Viaţa în citadelă; **Mioriţa:** Flăcări deasupra Asiei; **Ilie Pintilie:** Pumnul de fier; **Libertăţii:** Balada Siberiei; **8 Mai:** Corăbiile atacă fortăreţele (Amiralul Uşakov seria a II-a); **Volga:** Nicholas Nickleby; **1 Mai:** Ernst Thälmann; **Rahova:** Fiul mării; **Olga Bancic:** Povestea micului cocoşat; **Boleslaw Bierut:** Pentru pace şi prietenie.

Greva din industria atomică a S. U. A.

NEW YORK 10 (Agerpres). — După cum s-a anunţat, la uzinele atomice din Oakridge şi Paducah a început prima grevă din industria atomică a S.U.A. la care participă peste 4.000 muncitori. Greviştii-membri ai sindicatului muncitorilor din industria de gaze, cocs şi chimică (afiliată la Congresul sindicatelor industriale), cer satisfacerea revendicărilor lor economice.

Preşedintele Eisenhower a numit o comisie specială pentru anchetarea acestui conflict, după ce preşedintele Comisiei pentru energia atomică, Strauss, a anunţat oficial că această grevă „ameninţă securitatea naţională".

După cum se anunţă, un purtător de cuvînt al guvernului a declarat că dacă uzinele vor opri lucrul pentru 48 de ore, unele materiale se vor deteriora şi, în acest caz, este posibil să fie necesară reconstrucţia uzinelor.

REDACŢIA Bucureşti, Piaţa Scînteii. Tel. Nr. 7.61.00, Secţia scrisori Tel Nr. 7.86.91 DIFUZAREA Tel. Nr. 6.3877. TIPARUL: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" — Piaţa Scînteii